

★A★S★D★

Z OBSAHU 5. ČÍSLA

I tebe Bůh potřebuje

Joel — prorok, který zvěstoval
den Páně

Jan Williams — pokračování

Malby v hrobkách
ilustrují historii praotců

Sedm praktických příkladů
pro výchovu

Postřehy

ze světového shromáždění
církve adventistů s. d.

Vy se ptáte — my odpovídáme

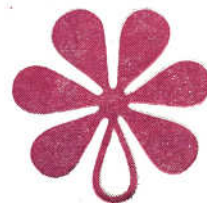
Podobenství

o marnotratném synovi

Z čeho stavíš svůj chrám
ducha?

36

ZNAMENÍ DOBY

**GENERÁLNÍ
KONFERENCE
CÍRKVE
ADVENTISTŮ S. D.,
VÍDEŇ 1975**

**Znovu zvolený předseda
Generální konference
br. R. H. Pierson (vlevo),
při svém proslovu.**

Mám jedinou výzvu pro Boží lid, ať žije kdekoli:
Jděte na svá kolena a modlete se, modlete se, modlete se
tak, jako nikdy předtím. Modlete se za své vlastní duše.
Modlete se za vítězství nad hříchem, za rodiny, za své
syny a dcery, bratry a sestry, otce a matky. Modlete se
za své bližní, za společnost, ve které žijete. Modlete se
za vlády svých zemí. Modlete se! Modlete se! Modlete se!
Boží armáda se pohybuje kupředu jen na svých kolenou.

R. H. PIERSON

TAKÉ TEBE BŮH POTŘEBUJE

E. H. Moldřík

MNOHO JSME JIŽ ČETLI NEBO slyšeli o velkém učiteli a hlasateli křesťanství — apoštolu Pavlovi. Pozoruhodná je zkušenost jeho náhlého obrácení, kdy se ze zapří-
sáhlého nepřítele křesťanů stal horli-
vým zvěstovatelem Kristova učení. Velmi málo se však hovoří o jiném muži, který měl tak významný podíl na přivedení Pavla k obrácení a ke Kristu. Biblická zpráva o něm začíná prostými slovy: „V Damašku byl jeden učeník, jménem Ananiáš.“ (Skut 9, 10) A podruhé čteme o tomto obyčej-
ném muži ve Skutcích apoštolů 22, 12: „Jakýsi Ananiáš, muž zbožný podle zákona...“

Někteří křesťané často naříkají, že jejich život nemá žádnou cenu. Domnívají se, že vlivem okolností musejí žít v zapomenutí, že svět o nich neví, že nic neznamenají, že jsou jen tak „obyčejní“ křesťané. Ve světle Slova Božího však zjistíme, jak se tyto lidé mýlí. Nikdy totiž není správné tvrdit, že obyčejné věci a všední život nemají význam a důležitost v moudrém plánu našeho nebeského Otce. A skutečnost je taková, že právě prosté a obyčejné muže a ženy potřebujeme více než ty, kteří se sluní v záři svých činů a jinými lidmi jsou považováni za „velké“ a „slavné“. Právě tyto „obyčejní“ věřící mužové a ženy mají ohromný vliv na život kolem sebe i na správu církve.

Tito lidé bez potlesku a bez oslavování poctivě a věrně plní své úkoly a povinnosti v rodině, společnosti i sboru. Nikdy za svoji práci neočekávají nějaké zvláštní uznání nebo odplatu. O nich platí slova Pána Ježíše, která jsou zapsána v evangeliu Lukáše 16,10: „Kdo je věrný v nejmenší věci, je věrný také ve velké, a kdo je v nejmenší věci nepoctivý, je nepoctivý také ve velké.“

Ananiášův příklad je povzbuzením pro všechny, kteří se domnívají, že jejich všední život nemá žádný význam. Vždyť on je vzorem věrného a poctivého pracovníka stojícího v ústraní.

V biblické zprávě je mu dán prostý titul. Je tam označen jako „jeden učeník“. Nebyl tedy žádným apoštolem křesťanské církve, žádným velkým kazatelem, ani vysoce postaveným činitelem sboru nebo slovným spisovatelem. Jistě bychom se o něm nikdy nic nedověděli, kdyby ho Bůh ve své prozřetelnosti nepoužil za svůj nástroj při povolání apoštola Pavla. Byl to obyčejný a pokorný učeník Pána Ježíše, který vedl příkladný život Božího dítěte. A právě tohoto v ústraní postaveného muže si Bůh použil k tak významné úloze. Právě on měl zasáhnout v Pavlově životě.

Jak povzbuzující je tato skutečnost, že Bůh nás zná a že o nás všechno ví,

i když nás lidé opomíjejí a když dokonce i náš sbor na nás zapomíná. „Nebo zná Hospodin cestu spravedlivých.“ (Žalm 1, 6)

Dále jsme v bibli četli, že Ananiáš byl „zbožný muž podle zákona“ (22, 12). I když byl jen prostým členem sboru, jeho život svědčil o opravdovosti přesvědčení a víře. Nebyl to nějaký povrchní křesťan, ale opravdově obrácený člověk, který své náboženství neprožíval jen jednou za týden, když byl ve shromáždění mezi ostatními věřícími, ale ve své denní činnosti, v zaměstnání, v práci, v zábavě, ve společenském styku — prostě všude a stále. Byl poctivý, řádný a věrný ve všem jednání s jinými lidmi. Nechal svítit světlo svého křesťanství, což potvrzuje další svědectví Písma, které o něm říká, že byl „doporučený ode všech tam bydlících Židů“ (Skut 22, 12).

Chápeme správně význam nejenom tohoto doporučení, ale i celého tohoto svědectví? Bylo by špatné, kdybychom se domnívali, že tyto Židé v Damašku milovali členy „sekt Nazaretského“ — křesťany. Vždyť to byli vlastně odpadlíci a kacíři. Ovšem v případě Ananiášově nemohli odolat dobrému vlivu života tohoto učeníka Páně.

Pro každého je vždy obtížné získat si a udržet dobrou pověst u těch, kteří se protív jeho názorům a jeho přesvědčení. Rozhodně ani Ananiáš si nezískal dobrou pověst za pár dnů nebo týdnů. Jistě ho v Damašku mnozí znali. Snad s nimi měl společenské a obchodní styky. A tak rok po roce, po dlouhých a dobrých zkušenostech mu všichni ti, kteří s ním měli co do činění, dávali své doporučení. A právě takoví lidé, jako byl Ananiáš, jsou nejlepšími obhájci křesťanství i Písma svatého. Oni svědčí ne slovy, ale svými životy. A kázání života je vždy mnohem úspěšnější než kázání rtů.

To byl tedy Ananiáš — prostý křesťan, věřící muž všedního života, neznámý, ale přece jasné svědectví vydávající učeník Pána Ježíše. Takové křesťany potřebuje církev i dnes. Oni plní příkaz našeho Mistra: „Tak svět světlo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré, a slaví Otce vašeho, který jest v nebesích.“ (Mat 5, 16)

Pozoruhodné je, jak byl Ananiáš poslušný v plnění Božího rozkazu. Myslíte, že to bylo tak snadné, vyplnit příkaz, který dostal? Pán mu řekl: „Vstaň a jdi do ulice, které se říká Rovná a vyhledej v domě Judově Saula, jménem Tarského.“

Není nic divného, že Ananiáš se polekal: „Cože? Já mám jít za Saullem, který je známým nepřítelem křesťanské církve? Vždyť soplí hrozbami a dychtí po prolévání krve učeníků Páně.“ Jestliže Ananiáš dostal příkaz, aby

šel za Saulem, znamenalo to pro něj asi tolik, jako kdyby měl vlastní hlavu strčit do tlamy zuřícího lva. Právem se mohl tázat, zda takový člověk může vůbec uvěřit v Ježíše Krista. Na jeho pochybnosti mu Pán dal další vysvětlení: „Jen jdi! Neboť on mi je vyvoleným nástrojem, aby vnesl mé jméno před pohany, krále i syny izraelské.“ (Skut 9, 15.16) A tak Ananiáš věrně vyplnil, co Bůh žádal. Byl poslušný, protože Pánu uvěřil všechno, co mu řekl. Nepochyboval o tom, co se mnohému mohlo zdát nemožné.

U Ananiáše můžeme také vidět naprostou věrnost ve službě pro Boha. Ta se projevila třemi způsoby. Především vlastnil křesťanskou lásku. Jen si všimněme, jak oslovil Saule. Řekl mu: „Sauli, bratře!“ Jaké teplo křesťanské lásky vyzařuje ze slova BRATŘE. Má před sebou muže, kterého až dosud znal jen jako nepřítele a zlého člověka. Poprvé se s ním setkává. Nečeká, zda nejprve uslyší nějaká slova pokání nebo vyznání, jež by svědčila o změně života. Předstupuje před něho a přímo něžně ho oslovuje.

Dále čteme, že „vložil naň ruce“. Jaký to kontrast! Saul přišel, aby na Ananiáše vložil ruce násilí a aby prolil jeho krev. Ananiáš klade na Saula ruce *opravdové lásky*. Nikde není ani stopa po nějakém hněvu, po zášti, neodpuštění, hořkosti nebo podezření. Právě křesťanská láska zde dosáhla svého vítězství, stejně jako se potom později v dějinách církve opět vítězně vztýčila v době pronásledování a soužení.

A konečně Ananiáš ukázal věrnost svému Pánu a Mistru, když nehovořil sám o sobě, nestavěl se nijak do popředí, nechtěl se nijak Saulovi zalichotit, ale vzdal čest svému Kristu a ne bál se vyznat toho, proti němuž Saul s tak velkým hněvem bojoval: „Bratře Saule, Pán mě poslal, Ježíš, jenž se ti zjevil na cestě, po které jsi krácel...“ (9, 17) Jak prostá slova: Pán Ježíš mne poslal. Jsem pouze jeho věrným služebníkem a vyřizují jen jeho poselství.

Ve své křesťanské pokoře Ananiáš ani trochu nevyvyšuje svoji osobu, ale Krista a jeho poselství. Svůj rozhovor nezačíná řečmi o sobě. Neříká Saulovi, čím je, odkud přichází a jaké je jeho postavení nebo původ. On není vlastně ničím, on je pouze pokorným služebníkem svého Mistra. Na něho se hodí slova proroka Izaiáše (66, 2), kde Bůh praví: „Na toho patřím, kdo jest chudý a zkroušeného ducha, a třese se před slovem mým.“ Jistě znal dobře slova Pána Ježíše, který řekl: „Každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.“ (Luk 14, 11) Ananiáš mohl vyznat s Janem Křtitelem: „On musí růsti, já však menšiti se.“ (Jan 3, 30) Proto ho Ježíš mohl použít pro svoji službu, i když byl jen prostým člověkem, všedním učedníkem a obyčejným členem sboru. A stejné vlastnosti potřebuje i dnes každý, kdo chce pro Krista něco vykonat.

Jistě jste se již zaposlouchali do krásné a velebné hudby varhan. Když slyšíme slovo varhany, tu si obvykle představíme řadu stříbrných píšťal, které jsou seřazeny podle velikosti. K varhanám patří ovšem i mnoho malých píšťal, které obvykle vůbec nevidíme a kterých je mnohem více než těch, jež jsou vystaveny pro ozdobu. A právě ty skryté a malé píšťaly jsou důležité, abychom se mohli pokochat při poslechu velebných tónů tohoto královského nástroje. Stejně důležité jsou malé součástky – třeba i ty nejmenší šroubky – v letadle nebo vesmírné lodi. A neméně důležité místo má v církvi každý věřící, i ten, který se domnívá, že je jen obyčejným a nic neznamajícím členem sboru.

Nikdy nenaříkej a nestěžuj si, že okolnosti tvého života ti brání, abys mohl být užitečným člověkem a úspěšným svědkem milosti Ježíše Krista. Je možné, že máš určité těžkosti a prožil jsi některá zklamání. Jestli ano, pak si přečti Boží zaslíbení, které právě tobě platí: „Neboj se, nebo vykoupil jsem tě a povolal jsem tě jménem tvým. Můj jsi ty.“ (Iz 43, 1.2)

I nad těmi nejtěžšími mraky vzdychky svítí slunce. Je ovšem nutné nad tyto mraky vzlétnout, abychom ho spatřili. A právě tak je třeba povznést se v temných starostech a malomyslnosti nad okolnosti všedního života. Nehledej trní na každé růži, ale raději hledej růže v každém trní. Známá spisovatelka E. G. Whiteová napsala: „Trní a bodláčí jen poraní a způsobí vám bolest. A jestliže je dokonce sbíráte a dáváte jiným, tu nepohrdáte jen sami dobrotivostí Boží, ale i jiné strhujete z cesty života.“

Velmi dobře to napsal známý lékař pralesa, Dr. Albert Schweitzer: „Mějte otevřené oči pro malé úlohy, protože jsou to právě tyto malé úlohy, jež jsou tak důležité pro Ježíše Krista. Budoucnost království Božího nezáleží na nadšení těch tak zv. „mocných“ mužů. Oni jsou sice potřební, ale zrovna tak potřebná a nutná je velká řada malých lidí, kteří budou konat malé věci ve službě pro Krista. Velké a mohutné řeky nám ukazují jen malou část vod, jež vyživují a udržují život na zemi. Kromě velkých řek je voda v zemi – podzemní voda – a odtud vyvěrají malé praménky, které napájejí řeky a zamezují, aby ony nezahynuly. Bez této tiché, tajné a skryté vody v nitru země a bez malých pramének a potůčků by velké řeky vůbec nemohly téct. A podobně je tomu i s malými úlohami, které musí vykonat každý z nás.“

Nebud' nikdy otrokem okolností. Pamatuj, že vírou, modlitbou a pokorným zasvěcením se Pánu můžeš změnit *okolnosti ve velké příležitosti*. Pama-

tuj také, že tvoje služba pro Pána nespočívá v tom, co ty konáš pro něho, ale co dovolíš, aby On vykonal skrze tebe. Křesťanská služba vlastně vůbec není jen ustavičným konáním něčeho a ustavičnou prací. Mnohem závažnější je to, čím my sami jsme.

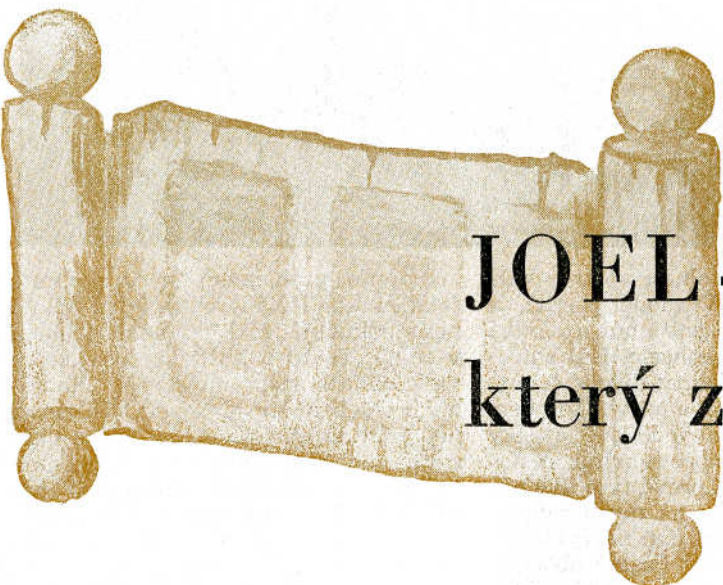
Bůh potřebuje více jakost než množství. Pět slov opravdového křesťana je více než 500 slov neobraceného člena sboru. Pamatujme, že svět nepotřebuje nás, ale potřebuje Krista. Nejsme povoláni, abychom byli stvořiteli, ale pouze zprostředkovateli. My sami nikdy nikoho nezachráníme, to může učinit jedině Kristus. Naše poslání nejlépe vyjadřuje zpráva o jednom z prvních učedníků Ježíšových, Ondřejovi. „Ondřej, bratr Šimona Petra, byl jeden z těch dvou, kteří slyšeli, co Jan řekl, a Ježíše následovali. Ten vyhledal nejprve svého bratra Šimona a řekl mu: Nalezli jsme Mesiáše (což je v překladu: Kristus).“ (Jan 1, 40.41)

Nehledej zvláštní službu pro Krista, zvláštní formu nebo postavení. Konej to, co je ti nejbližší. Písmo praví, že „ve velkém domě jsou nádoby nejen zlaté a stříbrné, ale také dřevěné a hliněné; jedny pro čestné, druhé pro všední užívání. Očistí-li se kdo od všednosti, bude nádobou pro čestné používání; bude posvěcený hospodáři, připravený ke všem dobrým skutkům.“ (2 Tim 2, 20.21) Přečti si ještě jednou tato slova. Různé nádoby, zlaté, stříbrné, dřevěné a hliněné. Ta, která je zlatá zevně, může být špinavá uvnitř, zatímco jiná je prostá zevně, ale čistá uvnitř. A právě tu Pán použije pro svoji službu. Nezáleží na zevnějšku, ale vnitřek rozhoduje.

Každé ráno bychom se měli cele zasvětit Bohu a říci mu: „Učiň mne, ó Pane, cele tvým. Skládám všechny své plány u tvých nohou. Použij si mne dnes ve službě tobě. Přebývej se mnou a dej, aby všechna má práce byla konána ve tvém duchu.“ (E. G. Whiteová: Cesta ke Kristu, str. 53)

Ve službě pro Boha *nic není všední* ani pokořující. Není to krásné, že smíme spolupracovat s moudrým a láskyplným Bohem? Vždyť On mohl sám říci přímo Saulovi, co by měl činit. On však potřeboval Ananiáše. Jak po celý život musela Pavla hřát vzpomínka na tohoto Božího muže, který ho tak láskyplně přivítal a dal mu pocítit teplo lásky Kristovy. A jak to bude krásné, až jednou na věčnosti k nám někdo přijde a poděkuje nám, že jsme mu prokázali nějaký skutek lásky a přivedli ho ke Kristu. My potom budeme moci říci s věrným Ananiášem: „Bratře, Pán Ježíš mne poslal.“

Nezapomeň ovšem, že pro tuto zkušenost musíš již dnes něco vykonat. Proto neotálej a neváhej. Pán Ježíš i Tebe potřebuje.

JOEL - prorok, který zvěstoval Den Páně

Jméno Joel znamená „Hospodin je Bohem“. Jeho kniha uvádí jméno Joelova otce (Petuel 1,1), ale nezmiňuje se o tom, kde se Joel narodil a kdy žil. Víme jen, že prorokoval v Jeruzalémě a patřil k jižnímu království – Judskému. Kromě těchto několika skrovných informací nemáme o Joelovi k dispozici žádné jiné zprávy.

Joelova kniha je mistrovským dílem literárního umění. Je pozoruhodná svým stylem, barvitostí i obraznou mluvou. Autor je mistrem slova. Svým popisným líčením vytváří působivé obrazy.

V českém překladu je kniha rozdělena do tří kapitol. V první z nich se hovoří o neobyčejných pohromách kobylek a brouků, na které není možné zapomenout. Zpustošení způsobené touto ranou je dalekosáhlé. Ustává zbožnost a celá země je zbavena čistoty. Z toho důvodu prorok volá po postu a vážném pokání, protože „den Hospodinův“ je blízko. (1, 14.15)

Ve druhé kapitole Joel líčí další pohromu, jež přijde s novým vpádem kobylek. Tentokrát je zde Bůh představen jako ten, který sám přichází s touto „kobylovou armádou“. Popis této rány je opravdu velmi pozoruhodný. Bez nadsázky můžeme tento oddíl zařadit mezi nejlepší a nejvážnější pasáže Písma. Je snad i možné, že celá tato „kobylová“ pohroma se skutečně odehrála před Joelovým očima, a proto ji mohl tak barvitě vyličit. Potvrzeno to ovšem není.

Skutečnost těchto hrozných útrap nutí proroka, aby tak naléhavě volal k pokání. Hovoří o Boží ochotě odpustit všechno odvrácení se a jeho připravenosti obnovit hojnost a prosperitu Judského království. Mluví i o seslání Ducha Božího na všechny lid (v. 28-32).

V poslední kapitole Joel předpovídá přicházející soud. Pokání Judu zachrání a nepřátelé jsou zničeni.

Je vskutku nesnadné zjistit, do které doby spadá Joelovo proroctví. Vykладаči bible a teologové nejsou zajedno, kam patří. Rovněž mají rozdílné názory na vpád kobylek. Někteří se domnívají, že prorok zde používá kobylky jako symbolické zobrazení nepřátelských armád, zatímco jiní berou jeho líčení doslovně.

Jestliže Joel hovoří o „dni Hospodinovu“, potom ho vidí velmi blízko. (2, 1.2) Dokonce ho dává do souvislosti s jeho vlastní generací. Tento den líčí slovy, v nichž můžeme vidět souvislost se současným prostředím a okolnostmi v Judstvu. A když vyhláší výsledek Božího soudu, pak ho předkládá se samozřejmostí, že postihuje podmínky jeho vlastní doby. (1, 14–20)

Líčení dne Páně jsou v každé době ovlivněna proměnami, jež vycházejí z plnějšího a hlubšího zjevení generací, tak, jak po sobě přicházejí. Sledujeme ovšem, že dodatky a doplňky v popise nikdy neodporují předešlým zjevením různých Božích proroků a apoštolů. Jedinečným příkladem této skutečnosti je vylití Ducha svatého. Věřícím v Joelově době byla slíbena přítomnost a moc Ducha svatého. Duch svatý v každé době vytváří božskou mocí pouta jednoty mezi Bohem a člověkem, čímž jsou věřící připravováni pro spasení. O letnicích věřící viděli a zakusili větší vylití Ducha, než kdykoli předtím. Pro dobu před druhým příchodem Krista je zaslíben ještě mocnější projev tohoto daru.

A podobně je tomu i s dnem Páně. Pro každou dobu má Bůh určený jiný způsob práce. Všechny však směřují k jednomu nejvyššímu bodu, k dokončení božského plánu spasení.

Toto je velmi významná skutečnost, kterou by věřící nikdy neměli přehlížet. Jestliže se bible zmiňuje na mnoha místech o „dni Hospodinově“, pak tím nechce uvést čtenáře do zmatku. Poselství jednotlivých proroků jsou

jasná. Konečný rozsudek, který Bůh v tomto dni vynese, bude vždy v souladu s tím, co v životě bylo vykonáno a pro co se člověk rozhodl svojí vlastní volbou.

Výzva k pokání

Joel sleduje různé pohromy a vidí v nich Boží ruku. Dobře ví, že rozsudek může být odvrácen, jestliže lidé budou činit opravdové pokání. A je to právě „den Hospodinův“, který připomíná, že se člověk musí osvobodit sám od sebe a svého sobectví, že se musí naučit rozeznávat pomíjivé hodnoty od trvalých. K tomu mu nabízí Bůh pomoc, kterou je ochoten dát prostřednictvím Ducha svatého.

I když je Bůh svrchovaným pánem a soudcem, přece se přímo ztotožňuje s lidskostí, když vyzývá k obrácení se a návratu. (2, 12–14.17–18) Joel představuje Boha, který se zajímá a pečuje o svůj lid. Bůh je připraven odpustit. Pouze soustavná a neoblomná zatvrzelost přinese konečný rozsudek. Bůh má zájem, jak každý žije.

Joel vyzývá náboženské vůdce, aby „shromáždili lid a posvětili shromáždění“ (2, 16). Ještě je možné vyhnout se přicházejícímu soudu. I když je popis „dne Páně“ tak živý, přece ještě není pozdě obrátit se. „A roztrhněte srdce vaše, a ne roucha vaše, a navraťte se k Hospodinu Bohu vašemu; neboť jest on milostivý a lítostivý, dlouhočekající a hojný v milosrdenství, a kterýž lituje zlého.“ (2, 13)

Jestliže se Boží poselství tlumočená proroky nesetkávají s příslušnou odpovědí, pak jsou marná. Aby odpověď byla přiměřená, musí přivést myšlení i život do souladu s Boží vůlí. Hříšnost člověka nemůže být změněna, dokud se nezmění jeho postoj k hříchu. Proto je tak důležité obrácení se k Bohu celým srdcem. Bůh vyžaduje úplnou změnu mysli, protože právě mysl zasahuje kořeny chování a působí na

proměnu měřítek, což přináší nápravu života. Takto zasažený člověk opouští vlastní názory a přijímá Boží vůli, která se stává základním měřítkem jeho života. Je to taková změna, jež umožňuje Bohu, aby se v den soudu postavil na stranu člověka a ne proti němu.

Vylití ducha svatého

„Dnu Hospodinovu“ předchází nejenom velká znamení a divy (2, 30.31), ale také vylití Ducha svatého, jakého nebylo v předešlé době. Největší Boží naděje spočívá v kajcnosti lidí, protože Bůh si nepřeje, aby někdo zahynul. Z toho tedy vyplývá, že v zaslíbení Ducha svatého dává Bůh člověku neomezené poklady nebes. Plné obdarování Duchem svatým bude uskutečněno v příchodu dne Páně.

Joelovo proroctví může být stěží omezeno jen na letnice. Ty byly pouze raným deštěm a prvním duchovním projevem všeobecného vylití.

Zaslíbení Ducha znamená, že Bůh vyhledává hříšníka. Bůh se nikdy nevzdá svého nároku na člověka. On touží přiblížit se k němu. Každý věřící, který přijme Ducha svatého do svého srdce, stane se pro něj novým člověkem, jenž se nestydí mluvit a svědčit o jeho spasitelné moci v životě projevené. Příchod Ducha svatého nemůžeme podrobovat rozboru, protože tuto skutečnost nelze slovy popsat. Samo seslání Ducha nese v sobě pečeť pravosti. Pokud jde o uvědomění si této proměňující moci Ducha svatého, Bůh nás nenechává v temnotě a nevědomosti.

Církev má být naplněna přítomností Ducha svatého, tak aby byl výrazný v životě a působení jejích členů. Pouze na této cestě se lidé mohou připravovat na den Páně. Protože pravda o Duchu svatém je více než pouhá nauka, stává se Duch svatý kvalitou lidského života.

Boží království

Protože Joel hlásá Boží svrchovanost a vládu nad celým světem, má také i jasný postoj ke všemu zlému na světě. V jeho knize není ani náznak myšlenky, že by zlo mělo zvítězit. Právě proto, že Bůh je pánem, má člověk pod jeho vedením světlou budoucnost (3, 14–17.20.21). Den Páně přinese rozřešení a otevře budoucnost, která nebude pouhým prodloužením života a jeho podmínek, jak je dnes známe. Tento den je posledním Božím činem v uskutečnění plánu záchrany člověka a jeho spasení. Je to den likvidace všeho hříšného, den, který očekávaly všechny generace věřících.

„Den Hospodinův“ je čas třídění a oddělení. Až do něj bude růst pšenice společně s koukolem. V něm bude každý vydávat počet a dokazovat nastoupenou cestu. Soudná stolice se vynoří a Boží slib bude splněn.

Jak jsi na tento den připraven?

VÝKLAD DVACÁTÉHO TŘETÍHO ŽALMU PRUT TVŮJ A HŮL TVÁ, TOŤ MNE POTĚŠUJE

Mezi nepostradatelnou výstroj každého pastýře na Východě patřila, a mnohde ještě dnes patří hůl a dlouhá berla se zahnutým koncem. Hůl potřebuje, když musí odehnat divoké šelmy, které napadají stádo, a pastýřskou berlu používá, jestliže vede své ovečky neschůdnými a nebezpečnými cestami mezi skalami. A právě tyto dvě nezbytné pomůcky má na mysli žalmista, když obrazně líčí dvě nejvyšší požehnání, jímžž božský Pastýř oblažuje svůj lid: prut, jímžž chrání a hůl se kterou vede.

Z mnohých souvislostí lze usoudit, že David psal tento žalm ve zralosti svého věku. Daleko za ním byly chvíle, které trávil se svými ovečkami. Nyní byl již králem a jeho postavení a hodnost mu skýtaly hojnost hmotných potřeb. Bydlel ve vladařském paláci, nosil nádherné roucho, jeho stůl byl bohatě zásoben dobrými pokrmy, požíval přízeň mnohých, kteří mu prokazovali náležitou úctu, a přece se znovu a znovu přesvědčoval, že jenom na těchto věcech nelze všechno v životě stavět. Poznával, že k plnému, šťastnému a spokojenému životu patří ještě více. David plně pochopil to, o čem se dříve nebo později musí přesvědčit každý rozumný člověk. Je to skutečnost, že majetek a peníze, vzdělání nebo společenské postavení ještě nezabavují nikoho problémů a starostí.

Také on se dostal do situací, kdy žádné lidské slovo útěchy a povzbuzení nebylo dostačující, aby mohl zhojit bolest, kterou mu život způsobil. V takových chvílích ocenil hodnotu víry v nebeského Otce, o němž věděl, že je jeho dobrým pastýřem.

Jen si dobře všimněme, jak ve třiadvacátém žalmu logicky vykresluje svoji důvěru v Pána a jak prostě, ale přesvědčivě ji zdůvodňuje. Nejprve je zde jednoduché prohlášení, že Bůh je jeho pastýřem. Je také přesvědčen o tom, že dovednost a prozíravá moudrost tohoto dobrého Pastýře je zárukou života všech jeho ovcí. Sám na sobě poznal, jak potěšující vliv má božská starostlivost a péče. Jeho moc ho podpírala a chránila, jeho přítomnost ho vedla.

Každý člověk se ve svém životě o něco opírá a něčemu důvěřuje. Někdo spoléhá na rozumové schopnosti, a je připraven svým důvtipem řešit svízelné situace. Jsou i takoví lidé, kteří se domnívají, že si pomohou, když bude třeba, penězi a dary. Zkušenosti však dokazují, že pravý pokoj duše je založen na jiném základu.

S tímto problémem se v podstatě setkal i sám Ježíš Kristus, když byl na hoře pokušení. Měl proměnit kamení v chléb. Tento pokušitelův požadavek však odmítl známými slovy: „Ne samým chlebem živ je člověk.“ Nikterak nepopřel důležitost chleba; pouze ukázal na jeho nedostatečnost. Vždyť sám, když bylo zapotřebí, rozmnožil pro hladovějící zástupy chléb a ryby. Na druhé straně však důrazně řekl, že život nezávisí na pouhém chlebu.

Život nemůže uspokojit toho, kdo nepochopil pravé hodnoty, z nichž se život skládá. Kolik slibných osobností ztroskotalo právě proto, že neobjevily tyto hodnoty. A je také přirozené, že plným životem nemůže žít ten, kdo nemá život ve vážnosti a úctě. Jestliže se někdo domnívá, že z něj může co nejvíce vysát, pak zcela určitě prožije velké zklamání. Teprve tehdy, když chceme životu něco dát, když ho chceme učinit plodný, pak začne pro nás otevírat své poklady i možnosti. A nezapomeňme, že jediným místem, kde se o zdaru života rozhoduje, je myšlení, v němž nikdy není síla a odvaha tak rozhodující, jako je víra a důvěra. Lékaři dobře vědí, jaký význam má pro nemocného důvěra v lékaře a víra v uzdravení. Z víry vyrůstá naděje, sebedůvěra, životní rovnováha, neochvějná důvěra, jistota, vyrovnanost myslí a další vynikající vlastnosti. Proto David považoval svoji víru v Boha za největší životní aktivum.

Víra má odvahu postavit se tváří v tvář otázkám, s nimiž si rozum neví rady. Na kříži Pán Ježíš zvolal: „Bože můj, proč jsi mne opustil?“ A v celém Novém zákonu nenajdeme jediné místo, že by nebesa dala odpověď na jeho otázku. Ježíš zemřel s nezodpovězenou otázkou na svých rtech, právě tak, jako se může stát a také i stává mnohému z nás. Ale právě ve chvíli, kdy se rozum domáhal odpovědi a tlačil na rozbolavělou duši, přišla víra a bolestivé místo oblažila. Proto mohl umírat se slovy: „Otče, v ruce tvé poručím ducha svého.“

Jistá mladá žena prošla velmi tragickými a svízelnými životními zkušenostmi. Když se jí kazatel otázel, jak všechno překonala, odpověděla mu: „Nejprve jsem se pokoušela všechno vysvětlit a zdůvodnit rozumem, ale nešlo to. Chtěla jsem to tedy přemoci silou vůle, ovšem i na to jsem byla slabá a tak jsem nakonec prošla s vírou.“ Ano, to je přesně zkušenost žalmisty Davida, který říká: „Prut tvůj a hůl tvá, toť mne potěšuje.“

Přímo ve dvacátém třetím žalmu není napsáno, kterou životní zkušenost má David na mysli, když hovořil o „prutu a holi“, jimiž ho Bůh potěšuje. Klíč ovšem nalezneme v jiných žalmech, stejně jako jsou zřejmé ve zkušenostech celé řady biblických mužů a žen. Pro nás však není tak důležité znát jeho zkušenost, ale vědět, jak

je možné k ní dojít. Vždyť je určen přesný postup, jak lze prožít ono potěšení z Boží „hole a prutu“. Právě tak, jako můžeme postupovat v chemické laboratoři podle určitého předpisu a po sloučení dvou prvků dostaneme očekávanou sloučeninu, tak i v životě víry platí přesný recept, při jehož důsledném dodržování dojdeme k označenému a předpokládanému výsledku. Bůh nikdy nedovolí, aby život věřícího dítěte byl hříčkou slepé náhody nebo štěstí, ale při dodržování jistých mravních a duchovních podmínek a při spolupráci s Duchem Božím dostaví se očekávaný výsledek.

Tak například, když věřím, že Bůh nikdy nedovolí, aby na mne přišlo větší břemeno, než jaké bych mohl unést, potom je moje srdce naplněno neochvějnou jistotou a trvalým klidem. Jestliže vím, že každá zkouška a každý problém, který mne potká, je užitečným a výchovným prvkem v Boží výchově, pak nikdy neztratím se zřetele smyslu a cíle života. Když vím, že Spasitel přemohl smrt a má i moc dát mi život věčný, potom jsem vysvobozen ze strachu a bázně.

Tím nejdůležitějším faktorem ve víře ovšem je důvěra, že Bůh mne nikdy nenechá bojovat životní boj samotného, stejně jako nebudu muset hledat své vlastní cesty. Vždyť nebeský Pastýř vede každého, kdo se jeho vedení

svěří. Jednou je to Písmo svaté, jímž ozáří temné místo na cestě života. Často k tomu stačí jediný verš. Jindy pošle své poselství v písni, básni nebo třeba jen v jediné větě kázání. Bůh má mnoho cest a možností, jak navázat spojení s člověkem.

Protože lidé pochopili přesné fyzikální zákony a naučili se užívat elektřinu, mohou s ní dnes svítit a pohánět stroje. A nejinak tomu je v životě víry. Stačí pochopit podmínky, ve kterých víra žije, roste a pracuje. Nejenom ovšem pochopit, ale i využít.

Začínáme každý den s důvěrou, že Bůh je na naší straně a že jeho moc je dostačující k naší ochraně i vedení. Věříme, že Bůh nikdy naší důvěře nezradí, ale otevře proudy své síly, kterými občerství a posílí naši slabou duši.

David sám v sobě neměl více síly, než máme my. Kdyby spoléhal jen na sebe, pak by se bál, jako se i my bojíme, třásl by se, jako se my třeseme a prožíval by zklamání, jako i my prožíváme. On však měl nebeského Pastýře, kterým se nechal vést třeba i „přes údolí stínu smrti“. A ani tam se nebál, protože věděl, že jeho Pastýř má prut, jímž ho chrání, a hůl, se kterou ho vede.

Pamatuj, že nemusíš Davidovi závidět. Stejnou zkušenost můžeš prožít i ty. Takové životní vítězství je ovšem víry. R. S.

MILOSLAV ŠUSTEK

JAN WILLIAMS, misionář Tichomoří

Jan se dal do stavby lodi. Jak byl rád nyní, že se tak pilně učil zámečnictví v malých Tonkinových železárnách. Pamatoval si ještě i ty nejmenší podrobnosti a v duchu procházel halami, kde pracoval jako učeň. Ovšem, stavět lodi se tam neučil! Láska je však vynalézavá. Jako při práci s pohany, tak i při této stavbě lodi spoléhal na Boží pomoc.

Nyní se mu hodilo všechno, čemu se naučil při své první cestě na loď „Harriet“, kde probídal její tajemství. To první, co potřeboval při své práci, byla kovářská výheň. K tomu musel mít především kovářské měchy. Ze čtyř koz, které měl na ostrovech, musel tři zabít. Jejich kůže měly být použity ke zhotovení měchů. Měch se však nepodařil; táhl vzduch dovnitř. Jednoho rána Williams s hrůzou zjistil, že krysy rozkousaly kůže. Nevěděl, co si počít. Kromě toho měl velké těžkosti s výživou. Byl opět u konce se zásobou evropských potravin. Pokusy vypěstovat na ostrově Rarotonga a Rajatea evropské plodiny ztroskotaly. Půda nebyla pro ně dost vhodná. Byly doby, kdy se misionářská rodina musela živit jen lesními kořínky. Nejvíce tím trpěla paní Marie, která byla často nemocná. Ona však nenafíkala a nereptala, ale když si vysílala hladem s mužem a dětmi sedla ke stolu a nemohla jim předložit nic jiného než lesní kořínky, propukla v hořký pláč. Jana Williamsa však ani tato bída nemohla srazit k zemi. Ve dne v noci přemýšlel o tom, zda by neexistovala nějaká možnost provést stavbu lodi. Tu si vzpomněl na studny a pumpy ve své vlasti. Copak by trubky nemohly zrovna tak dobře táhnout vzduch jako vodu? Po mnoha pokusech se mu vynález osvědčil. A tak už nebylo nedosažitelné zhotovit kovářskou výheň. Pro výheň však bylo třeba uhlí, které neexistovalo na celém ostrově. A tak muselo

zuhlantělé dřevo kokosové palmy udělat tu-též službu. S pomocí školní mládeže založil Williams velké mlíže. Nyní se stal opět zámečnickem, jenže teď on byl mistr a domorodci byli jeho učni. Od rána do večera bylo slyšet kladivo a kovadlinu a bylo vidět oheň v kovárně. Za nepředstavitelných těžkostí byly zhotoveny železné části lodi. Náhle zjistil Williams, že jeho zásoba železa nevystačí. Byla všechna jeho práce zbytečná? Zmocňovala se ho starost i úzkost. Nejedno náčiní i zemědělské nářadí musel přetavit, ale železo stále nestačilo. Nakonec nezbylo nic jiného než některé části lodi, které měly být ze železa, zhotovit z odolného a tvrdého dřeva. Kromě kovářny zřídil také provaznickou dílnu, kde se lýko hibiskového stromu zpracovávalo v provazy. Domorodci utkali také jednoduché lodní plachty.

Jaká to byla radost, když po všech starostech, úzkostech a práci byla stavba lodi ukončena! Williamsovo srdce bylo plné díky vůči Bohu, když viděl v přístavu svou loď schopnou jízdy. Byla asi 20 metrů dlouhá a šest metrů široká. Dostala jméno „Posel míru.“ Nyní bylo jeho srdce naplněno nadějí, že se jeho přání splní a že každý ostrov Jižního moře uslyší evangelium.

Nejen jeho manželka Marie a jeho děti, ale také tisíce domorodců stály na pobřeží, když „Posel míru“ vyjel na moře k první misijní cestě. Na palubě lodi slyšel Williams překrásný zpěv. Měl v očích slzy radosti, když ostrované zpívali:

„Itia ora e Tama ma.

I te aerenga i te moane e!“

„Požehnání na vás, milovaní přátelé!

Požehnání na vás, kteří se plavíte na velkých hlubinách!“

Sotva loď zmizela na moři, nastal na ostrově Rarotonga zvláštní ruch. Na místě

před misijním domem, kde Williams stavěl loď, bylo třeba udělat pořádek. Odpadky železa, třísky a dřevěné uhlí připomínaly tři měsíce dlouhé namáhavé práce. Toto místo si ostrované vybrali pro své překvapení. Muži přišli s lopatami a motykami. Za krátkou dobu nebylo zde vidět ani třísky a ušlapaná půda byla pečlivě zkyprěna. Někteří přinesli mladé palmy, jiní krásné keře i bohatě kvetoucí popínavé rostliny. Každý chtěl něčím přispět do zahrady svého milovaného duchovního otce. I děti našly v lese nejednu zvláštní, krásně vonící květinu. Když už byla zahrada hotová, když palmy šuměly ve větru a pestré květiny zářily na slunci, ostrované denně vyhlíželi „Posla míru“ a nemohli se už dočkat jeho příjezdu.

Konečně bylo vidět známé plachty. Loď přijížděla blíž a blíž. Obyvatelé Rarotongy uviděli opět muže, který byl všem tak známý a milý. — Jan Williams nevěřil svým očím, když viděl před svým domem nádhernou zahradu. O takovém překvapení se mu ani ve snu nezdálo. A ještě více než palmy a květiny jej těšila láska a zděčnost ostrovanů.

Jak se radovala Marie z toho, že má opět svého manžela doma! Byla to pro ni vždy doba plná úzkostí, když byl na cestách. Její odvaha často klesala, když musela žít sama se svými dětmi mezi divočky ostrova Rarotonga, vzdálena mnoho tisíc mil od vlasti.

Šťastna se procházela se svým manželem překrásnou zahradou, zatím co bílé i hnědé děti před nimi radostně poskakovaly a ukazovaly jim květiny, které samy sázely. Paní Marie plna radostných citů se opřela o rámě svého manžela a pravila: „Tentokrát te dlouhá doba samoty byla pro mne zvlášť těžká. Věřím, že nyní zůstaněš dlouho doma. Sbor na Rarotonga tě také potřebuje.“

Williams hned neodpověděl. Díval se zamýšleně na moře a na sluncem ozářené plachty své lodi. „Marie,“ pravil potom, „dlouho tu nemohu zůstat. Ani netušíš, jakou bídu jsem opět viděl na pohanských ostrovech. To mne nenechá na pokoji. Já jsem totiž chtěl ihned zase plout na ostrovy Samoa.“

„Na ostrovy Samoa,“ pravila paní Marie a zbledla. „Dál než kdykoli předtím? Ach, to bych nevydržela!“

„Ale tam ještě nikdy nebylo kázáno Slovo Pána Ježíše!“

„To je právě to, co mi působí úzkost. Víš přece, co ti mohou udělat tito úplně divocí lidé! Je mi tak úzko, že ti to nemohu ani vypovědět. Slib mi jen jedno, že nepojedeš na ostrovy Samoa!“

Jan Williams uvažoval. Chtěl své Marii odpovědět rychle a záporně, ale v tom viděl její bledý úzkostlivý obličej. Pomyslel na to, co všechno již prodělala v tomto vzdáleném světě ostrovů. Jakkoli mu to bylo těžké, učinil jí požadovaný slib.

Avšak nedlouho po tomto rozhovoru přišla těžká nemoc do jejich domu. Paní Marie ležela na loži bolesti. V dlouhých těžkých dnech, kdy strašně unavena musela tiše ležet, proběhl před jejími zraky celý její život. Byla věrná ve své práci? Tu jí najednou přišla myšlenka na ostrovy Samoa. Tam žily tisíce lidí v bídě pohanství a ona byla vinna, že k nim dosud nepronikl žádný paprsek světla. Z lásky k ní jí dal manžel slib, že nepojede na Samoa.

„Maminko,“ pravil malý Samuel, který byl věrně u jejího lože, „proč jsi najednou tak

smutná? Mám zavolat tatínka?“ „Ano, mé dítě!“ „Jene,“ pravila nemocná, když k ní přišel její muž, „činila jsem nesprávně, když jsem ti nechtěla dovolit, abys jel na Samoa. Jeď tam co nejdřív. Já tě už nechci zdržovat, chci jen Pána denně prosit, aby tě chránil a zehnal tvé práci.“

„Posel míru“ byl opět na otevřeném moři. Jan Williams se plavil směrem k ostrovům Samoa. Věděl, že k trůnu milosti Boží stoupá za něj tolik modliteb a že se na něm naplní slova Písma: „A oni vyšedše kázali všude a Pán jim pomáhal a slov jejich potvrzoval činěním divů.“ (Marek 16, 20) „Posel míru“ se blížil k obávanému „ostrovu divochů“. Vyvěsili bílý prapor, čímž chtěli obyvatelům ukázat, že jejich loď přijela s mírovým úmyslem. Sotva však člun dosáhl ostrova, divoši s hrozným řevem se vrhli na příjízdejší, takže nebylo možno zde vysadit učitele. Pak se plavili k ostrovu Tongatabu, kde už léta pracovali misionáři. Když se tam zmínili, že jejich cíl jsou ostrovy Samoa, přiběhl k nim jeden ostrovan a volal: „Vezměte mne s sebou do mé vlasti! Já jsem náčelník Fauea ze samojského ostrova Savaii a jsem už jedenáct let pryč ze své vlasti.“

„Budeš mít ve Fauea věrného průvodce,“ pravili misionáři z Tongatabu. „Jeho man-

želka je už dávno křestankou a on také miluje Slovo Boží.“ Williams je vzal tedy s sebou.

Cím více se blížili k ostrovům Samoa, tím neklidnější byli Fauea a jeho žena. Chvilí byli přestastní a za chvíli se jich zmocňovala hrozná úzkost. „Oni určitě odmítnou ‚lotu‘ (evangelium),“ pravil jednoho dne smutně Fauea. Tamafainga bude zuřit proti novému učení. A Tamafaingovi nemůže nikdo vzdorovat.“ „Kdo je Tamafainga?“ ptal se Williams. „To je mocný kouzelník, kterého mají v úctě všichni náčelníci na ostrovech Samoa. On ví všechno a koho nenávidí, toho zabije.“ „Náš Bůh však dokáže, že je silnější než on,“ pravil Williams. Fauea se díval se strachem na palmové pobřeží své vlasti. Tu viděl, že k nim přijíždí na modrých vlnách člun s muži Samoa, kteří měli na sobě šaty z listů. Člun byl krásná umělecká práce, vypadal jako pletený koš. Fauea vysvětloval hrdě: „Takto my, Samoané, zhotovujeme čluny. Jsou ze samých malých částí chlebovníku, které proplétáme vlákny stromů. Nyní vidím první chýše naší země! Nejsou i ony krásně upleteny?“ Člun letěl po vlnách jako mořský pták. Když se přiblížil k lodi, ptal se Fauea úzkostlivě: „Kde je Tamafainga?“ „Ó, ten je mrtvý! Byl před deseti dny zabit,“ odpovídali mužové. „Nyní bude moci náš lid slyšet ‚lotu‘ a radovat se z něho,“ volal šťastný Fauea.

„My už na vás dlouho čekáme,“ pravil jeden z mužů ve člunu. Williams tomu nerozuměl. Vždyť na Samoa nebyl dosud žádný misionář! Samoanec však pokračoval: „Jeden starý náčelník nám před svou smrtí předpověděl, že veškeré naše uctívání duchů musí přestat a že přijde bílý náčelník, který nás bude učit nové bohoslužbě.“

Williams byl hluboce dojat, že Boží dobrota mu tak předivným způsobem připravila lidská srdce. „Posel míru“ přistál v přístavu Faueovy vlasti. Přátelé obklopili svého náčelníka, který musel být po léta mimo svou vlast. Ten jim vysvětloval, že „Posel míru“ je „e vaa lotu“ — „modlíci se loď“. Samoané vítali Williamse. Někteří bážliví se dívali na něj ze stromů jako Zacheus. Když se zmínil, že je unaven, zvedli jej na ramennou do výše a nesli jej celou cestu. Každý jeho odpor byl zbytečný. Mnozí byli rádi, že alespoň mezi pažemi mužů mohli protlačit svou ruku a prstem se dotýkat vzácného hosta a takto jej pomáhat nést. Když jej postavili, dívali se na jeho oděv a zvláště na obuv. Jeden odvážný Samoanec mu vyzul botu a udiven zvolal: „On nemá prsty jako my! Ubohý bílý náčelník nemá prsty!“ Fauea jej uklidnil, vysvětlil mu, že to jsou ponožky: „To jsou jenom šaty, které má na noze, ale pod nimi má prsty jako my!“

Nastaly radostné chvíle. Williams mohl zde nechat své křesťanské učitele. Musel se ovšem připravit na cestu zpět. Chtěl udělat radost svému malému Samuelovi a proto vzal s sebou na loď několik samojských netopýrů. Zavěsil je na dlouhou šňůru v kajutě. Tam se chovali zpočátku klidně a rozumně. Když však přemohli strach z nezvyklého prostředí, začali na lodi podnikat cesty za objevy. Jeden z nich přistál na sudu plném sirupu. Ztratil rovnováhu a spadl do něho. Velmi namáhavě se z něho dostal ven. Zvědaví netopýři se vrhli na svého sladkého kamaráda a olizovali jej. Pronásledovaný netopýř vlítl do kajuty námořníka Barffa, který tam pokojně spal. Netopýři ženoucí se za sladkým sirupem jej hrozně vylekali, zavěsili se na něj. Jen stěží se jich zbavil.

Williams měl velkou touhu jet na ostrov Rajatea, kde jeho žena prožila dlouhé dny samoty. Přesto se však nemohl rozhodnout vzdát se plánu návštěvy ostrova Huahine. Když „Posel míru“ přistál na tomto ostrově, stál na břehu velký zástup, aby jej uvítal. Nebyl tam mezi hnědými postavami také jeden bílý obličej? Jan Williams si rukou zastínil oči. Copak jej slunce oslnilo? Nestojí tam skutečně jeho milovaná Marie, která jej chtěla překvapit a jela mu naproti až na ostrov Huahine? A mezi hnědými dětmi se tlačil kupředu jeho malý radující se Samuel, který jásal: „Tatínku, tatínku!“

MALBY V HROBKÁCH ILUSTRUJÍ HISTORII PRAOTCŮ

Když znalec bible navštíví Egypt, myslí pochopitelně na dobu, kdy tam žili patriarchové Abrahám a Jákob. Avšak v zemi u Nilu nebude moci odhalit žádné památky po praotcích ani po jejich potomcích, dětech Izraele. Nezanedbali po sobě žádné památky; a Egypťané nepovažovali tyto cizince za natolik významné, aby jejich jména zaznamenávali na stěnách chrámů své říše. A přece byla na jednom místě zobrazena skupina Palestinců, která přišla do Egypta za doby Abrahámovy. Tato malba říká velmi mnoho, i když nepředstavuje žádnou ze známých biblických postav.

Tento obraz byl již často popisován. Originál se nachází v jednom kamenném hrobě u Beni Hasanu, asi 250 km jižně od Káhiry. Vydal jsem se na cestu zvláště proto, abych jej tam viděl. Brzy ráno přivezl mého průvodce a mne železniční vlak do malého města Abu Qurqas v Horním Egyptě. Odtamtud jsme jeli přes zaplavená pole k přístavišti na řece, kde se z nilských člunů vykládá náklad.

Nil – blahodárny a ničivý

Když dříve během srpna a září zaplavovala mimořádně vysoká nilská záplava široké plochy orné půdy (a to se před výstavbou velké nové Asuánské přehrady dělo vždy po několika letech), ukázalo se, jaké zpuštění mohla přinášet zemi tato životodárná řeka, na níž ve značné míře závisela existence Egypťanů. Když voda stoupala příliš vysoko, pak zničením úrody způsobovala právě tolik národohospodářských škod, jako když její hladina zůstávala příliš nízká a již nezavlažovala vzdálená pole. Mnoho přebytečné vody bylo zadržováno starou Asuánskou přehradou a jinými přehradami, které tam existují na mnoha místech. Avšak ani pak nebylo možno v plném rozsahu regulovat mimořádně vysoké, respektive nízké stavy vody s jejich škodlivými následky. Z tohoto důvodu byla vybudována nová, obrovská Asuánská přehrada. Poslední velká zátopa, způsobená Nilem v roce 1953, měla za následek velkou škodu v rozlehlých oblastech. Ve starověku by tato záplava byla katastrofou.

Abu Qurqas leží nedaleko starověkého města Monet-Chufu, které před 4000 lety bylo hlavním městem šestnáctého egyptského kraje pojmenovaného podle antilopy. Za doby Abrahámovy bylo vzkvétajícím centrem této části země. Z jeho domů, správních budov a ubohých chý-

Nil u Assuánu

ší se sotva co zachovalo, avšak hrobky panovníků stále ještě existují. Byly vybudovány ve vysokých částech úskalí kamenité pouště. Poušť tam sahá téměř až k východnímu břehu Nilu. Nádherně zbarvenými nástěnnými malbami uvnitř hrobek zvěčnili panovníci této provincie svůj život a své činy. Tak nám tyto obrazy umožňují vzácný pohled do života hornoegyptského venkova za doby praotců.

Cílem mé cesty byly tyto podivuhodné „galerie“ starověkého umění. Již hodně let jsem se s nimi seznamoval na základě knih a reprodukcí a přitom jsem se dověděl mnoho o každodenním životě starých Egypťanů. Když jsme dorazili k západnímu břehu řeky, spatřili jsme sráznou skálu, v jejíž horní části bylo možno rozeznat řadu otvorů do hrobek. Na malé plachetnici jsme se přeplavili přes Nil. Našími spolucestujícími byli: jeden oslík, dvě ženy se slepicemi, které koupily na trhu v Abu Qurqas, a jiné ženy, které na trhu prodávaly své zboží.

Přistáli jsme na písčném a skal-

natém východním břehu. Tam stály zříceniny Beni Hasanu. Strmou stezkou jsme se šplhali nahoru k hrobům panovníků, kteří v této zemi vládli v době dvacáté dynastie, tedy téměř před 4000 lety. Koncem minulého století zachránila egyptská badatelská společnost obsah těchto hrobek. V četných knihách byly otištěny popisy jejich architektury a nástěnných maleb. Od doby tohoto objevu bylo žel zaznamenáno několik případů jejich záměrného ničení. Byl jsem ohromen, když jsem dále zjistil, že mnoho barevných obrazů po otevření hrobek působením vzduchu vybledlo. Mezitím vláda instalovala před vchody železné mříže s dvířky. Klíče má v úschově dozorce Úřadu památkové péče. Záměrné ničení se tím sice znemožnilo, nezamezilo se však škodlivému působení povětrnostních vlivů.

Hrob Chnumhotepa

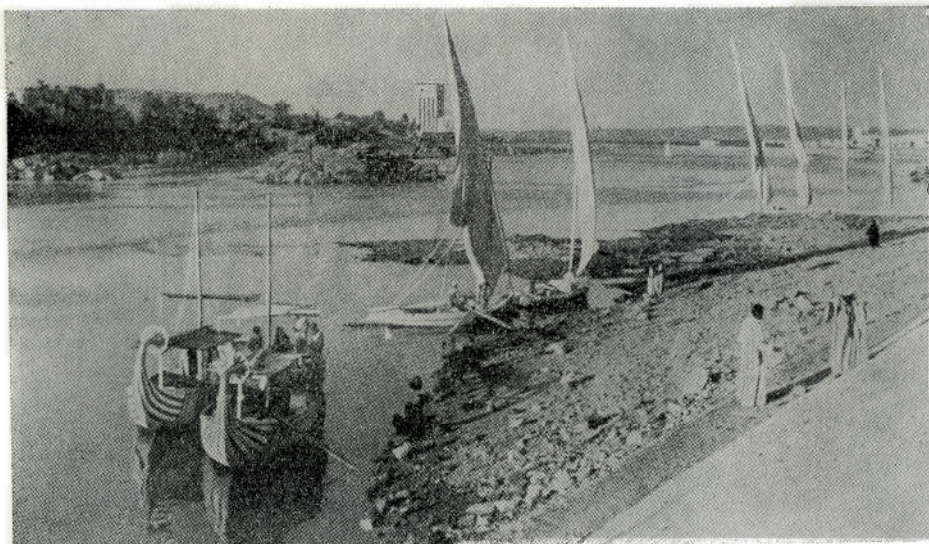
Zvláště jsem si přál, abych si mohl prohlédnout hrob číslo 3, který Chnumhotep nechal pro sebe vystavět v první polovině 19. století před

Kristem. Celý tento prostorný hrob byl vytesán do pevné skály — i jeho sloupy, architrávy, vstupní prahy a jiné architekturní prvky jsou součástí původní skály.

Do hrobky se vstupuje přes síň, jejíž strop spočívá na dvou šestnáctihranných sloupech. Hlavní síň — její výška je přibližně 5,80 m a plocha zhruba 82 čtverečních metrů — je rozdělena čtyřmi šestnáctihrannými, svisle žlábkovanými sloupy na tři lodě. Za hlavní síní se nachází výklenek asi 3 metry dlouhý a 2,50 metru široký. Všechny stěny jsou pokryty nápisy s barevnými malbami, jež znázorňují životní příběh

ru po Nilu až do hlavního města antilopského kraje, jistě byla něčím mimořádným, a proto také dostatečným důvodem k tomu, aby vládce kraje těmto cizincům udělil audienci a tuto událost nechal zvěčnit ve svém hrobě.

Obřad představování 37 přicestovavších cizinců před panovníkem vykonávají dva jeho nejvyšší úředníci: písař a hlavní lovecký mistr. Vůdce cizinců se jmenuje Abi-šar, což znamená „Můj otec je král“. Toto typické amorejské jméno prozrazuje národní příslušnost vůdce a jeho druhů. Nápis dává dále vůdci titul „heqahasut“, vládce cizí země.

Nílské pobřeží

hy a správní činnost zesnulého, jakož i zvláštní události za jeho doby.

Některé nápisy, žel, od doby otevření hrobky velmi utrpěly. Nádherným malbám neprospívá venkovní vzduch, jemuž jsou nyní vystaveny, takže podrobnosti možno rozeznat jen velmi těžce. Jakmile si však oko zvykne na polotmu prostorné síně, přece je možno pozorovat mnoho scén. Jsou tam znázorněny osoby odvažující stříbro před panovníkem — vybírané daně. Na jiných malbách vidíme lidi při odměřování obilí, nebo při obdělávání polí a při pěstování vinné révy. Je tam znázorněn život u řeky, dále jsou tam zobrazeny lovecké scény, a také sportovní události, jichž se pro kratochvilu účastnil panovník a jeho manželka. Několik řad maleb představuje zápasy a to tak, že je možno sledovat jednotlivé fáze jejich průběhu od začátku až do konce.

Můj hlavní zájem platil ovšem obrazu, o němž jsem se již zmínil, a který znázorňuje příchod 37 Palestinců. Tito cizinci — mužové, ženy a děti — byli pravděpodobně obchodníci a řemeslníci a jejich přítomnost v hornoegyptském městě vzbudila mimořádnou pozornost. To, že Asiaté občas navštěvovali nílskou deltu, jistě nebylo nic zvláštního. Avšak skutečnost, že taková skupina cizinců cestovala z Memfis 250 km naho-

V tomto titulu, jehož používali také vládci Hyksů, je původ jména „hyksové“, které bylo názvem cizího královského rodu, jenž vládl v Egyptě od roku 1730 až asi do roku 1550 před Kristem. Josephus se mylí, když s odvoláním na jednu pozdněegyptskou autoritu vysvětluje tento název termínem „králové pastevců“.

Zobrazení 37 lidí z Přední Asie v Chnumhotepově hrobě je pro nás obzvláště důležité proto, že je to nejstarší tehdejší znázornění skupiny Palestinců z doby Abrahámovy. Na malbě je možno rozeznat bohatě zbarvená roucha lidí, tvar jejich obuvi a lyru. Je tam namalováno také několik druhů jejich náradí a zbraní: dlouhé oštěpy, válečné sekery a vrhací dřevěné zbraně, jež se podobají australským bumerangům.

Dvě amorejské děti sedí na oslech. Jízda na zvířatech byla pro Egyptany oné doby něco tak neznámého, že ji namalovali. Teprve pozdě v jejich historii i oni přešli k tomu, že zvířata používali k jízdě.

Při mé návštěvě nosil jsem při sobě barevnou reprodukcí všech těchto maleb. Bylo to dílo prvních zkoumatelů hrobek v Beni Hasanu vydané před více než šedesáti lety. Doufám, že podle něho budu moci identifikovat podrobnosti a přezkoumat jednotlivé důležité

rysy. To však, žel, bylo neproveditelné. Originál se k mému zármutku tak zhoršil, že podrobnosti bylo možno rozeznat jen za značných obtíží. Mimoto detail malby, o které mi šlo, se nachází tak vysoko na stěně, že je možno se k němu dostat jen pomocí žebřů nebo lešení. Kromě toho nutno mít zdroj silného světla, aby v temném prostoru bylo možno něco vidět. Přesto jsem měl radost z toho, že jsem na několika málo rozeznatelných podrobnostech mohl najít potvrzení, že se první badatelé při kopírování přesně přidržovali předlohy.

Egypt přitahoval patriarchy

Když jsem z prostoru hrobky opět vystoupil, rozevřel se před mým zrakem — z vysoké skály, v níž je hrob vytesán — překrásný výhled na okolí. Na kilometry daleko mohl jsem sledovat stříbrný pruh mohutné řeky, která po tisíceletí dává Egyptu život. Z vyvýšeného místa, na němž jsem stál, jasně jsem mohl pozorovat rozdíly mezi zelenou krajinou, kterou zavlažuje Nil, a žlutohnědou pouští, jež zcela bezprostředně začíná tam, kde přestává dosah zavlažování. Rozhraní je tak zřetelné, že je doslova možno stát jednou nohou na orné půdě a druhou na písku pouště.

Do této bohaté země se stěhovali patriarchové v dobách hladu. Zdá se, že Egypt je velmi silně přitahoval. V jeho suchém podnebí se zachovalo mnoho materiálu, který nám dnes umožňuje učinit si jasnou představu o tom, co sdělují zprávy bible.

Snažil jsem se představit si, jak to bylo, když se Abrahám stěhoval se svou velkou rodinou a s veškerým dobytkem do Egypta. Příchod těchto lidí z Přední Asie, oděných do bohatě zbarvených rouch, musel působit jako senzace. Tak, jak Chnumhotep pozval k audienci Abi-Šara a jeho skupinu, byl jistě také Abrahámův příchod ohlášen v královském paláci a Abrahám byl požádán k audienci u egyptského krále. Jeho krásná manželka Sára, kterou Abrahám v důsledku nedostatečného spoléhání na Boha vydával za svou sestru, byla přivedena do královského harému, potom však na Boží zásah opět vrácena. Tato nemilá záležitost nakonec přece dobře dopadla. I jiné podrobnosti ze života Abrahámovy a životní příběhy Jozefa a Jáкова v Egyptě dostávají nové rysy v rámci těchto objevů v Beni Hasanu. Malby v tamějších hrobech jsou obrazem každodenního života Egyptanů za doby patriarchů.

Biblické dějiny podstatně získávají na své názornosti, zabýváme-li se historií, kulturou a archeologickými nálezy v biblických zemích. Návštěva v Beni Hasanu a malby v hrobkách to potvrdily. Dr. S. Horn

SEDM PRAKTICKÝCH PŘÍKLADŮ PRO VÝCHOVU

V šestnácti pokračováních jsme opsali cestu a cíl rodičovské výchovy. Dříve, než uzavřeme tento rozsáhlý cyklus, uvedeme si sedm příkladů, na nichž je věřícím rodičům ukázáno, jak nejlépe dosáhnout vytčeného cíle.

Nezapomeňme, že Pán Bůh dal ve svém slově mnohé odkazy, které se zabývají otázkami výchovy. Především Ježíš během svého pozemského života nám může být výjimečným vzorem.

Ježíš nebyl zastánce autoritativní výchovné metody. Slova jako např. „být poddán“ nebo „muset poslouchat“ se u něj nevyskytují. Snaží se naopak vzbudit ohled a porozumění, když předtím trpělivě a srozumitelně věc vysvětlil. S jakou prozíravostí a citem vybíral svá podobenství! Těmito ilustracemi podpiral svou výchovnou činnost. Věděl, že suchý základ nevydrží, a proto své poselství dotvrzoval názornými příklady. Zamysleme-li se blíže nad jeho příklady, poznáme, že všechny jsou vzaty z bezprostředního okolí jeho posluchačů. Také to je výchovnou zásadou. Na sedmi krátkých příkladech chceme tedy ukázat sedm výchovných cest, které vedou k radosti z dokončeného díla.

1. Dítě nestačí požadavkům ve škole

V jedné kapitole tohoto seriálu jsme již hovořili o tom, že požadavky na žáky jsou dnes podstatně vyšší než kdykoli v minulosti. A protože vyučovací metody jsou také lepší, lze tudíž očekávat lepší výsledky. To ovšem samo sebou nestačí. V každé třídě jsou žáci, kteří na požadované výkony nestačí. Nebudeme pátrat po příčinách, protože to by daleko přesáhlo rámec úvahy, ale chceme se jen držet skutečnosti. Oč dětí je dnes ve škole požadováno, aby ze sebe vydaly plný výkon. Ne

všechny děti však tento tlak vydrží. Jak mohou rodiče v takovém případě pomoci?

Někteří rodiče se snaží zajistit dítěti doučování a domnívají se, že tím odstraní hlavní příčinu problému. To ovšem není pomoc výchovná, ale jen materiální. Podstata takové pomoci se jeví nejzřetelněji v tom, že rodiče opatří odbornou sílu k doučování. Velmi často se snaží rodiče sami vyrovnat nedostatkům ve výkonnosti dítěte. Pomáhají při domácích úkolech, učí se s dětmi slovíčkům a kupují dodatkové učebnice. A to všechno jen proto, aby stoupla dětská výkonnost. Jak zklamání a dokonce zahořklí títo rodiče někdy jsou, když musí zjistit, že všechna jejich námaha je marná. Výkon dítěte ve škole zůstává stále špatný.

Zde bych se chtěl zmínit o tom, co považují za první cestu výchovy: mít pochopení — a pochopení také probouzet. Dříve než rodiče koupí knihy a vydají peníze za doučování, měli by poznat vnitřní situaci svého dítěte. Snad si pak všimnou, že vlastní tížďnost zaměnili s nadáním dítěte. Ukáže se, že není dítě vinno, když ve škole nestačí, ale rodiče, protože oni vhnali dítě do této situace. Snad chtějí svým dětem dopřát, co nebylo umožněno jim, a proto je dítě nuceno k výkonům, které naprosto nemůže zvládnout. Jediná cesta k vyřešení tohoto problému je v projevu nutného pochopení. Pozná-li takové dítě, že rodiče jsou nejen zklamání a nazlobení, ale že rozumějí jeho těžkému postavení, může se stát, že jeho vnitřní sevření povolí a výsledek ve škole se zlepší. Nemusí tomu tak být, ale stává se to. Porozumění v takovém případě je většinou jedinou cestou, která vede k cíli.

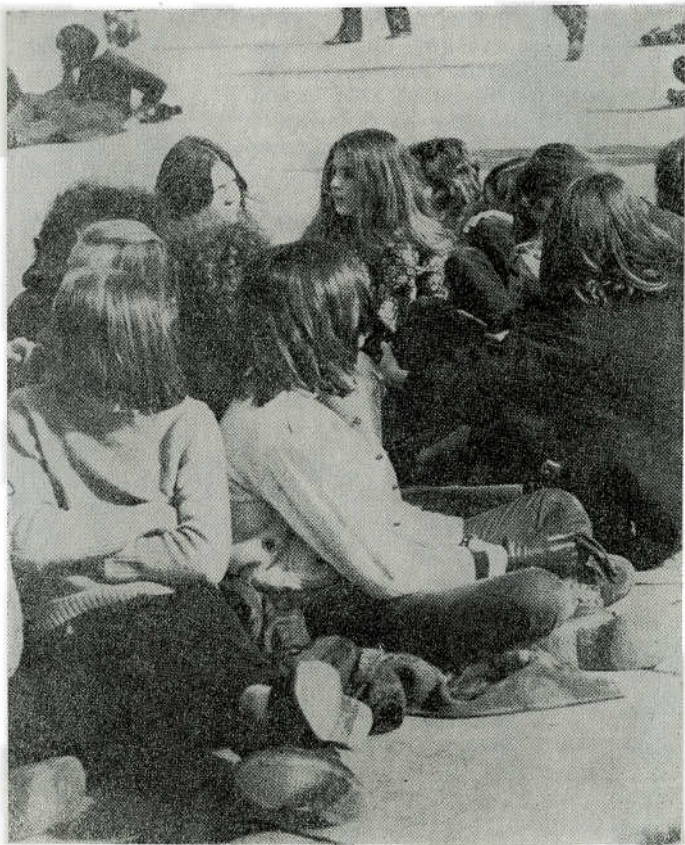
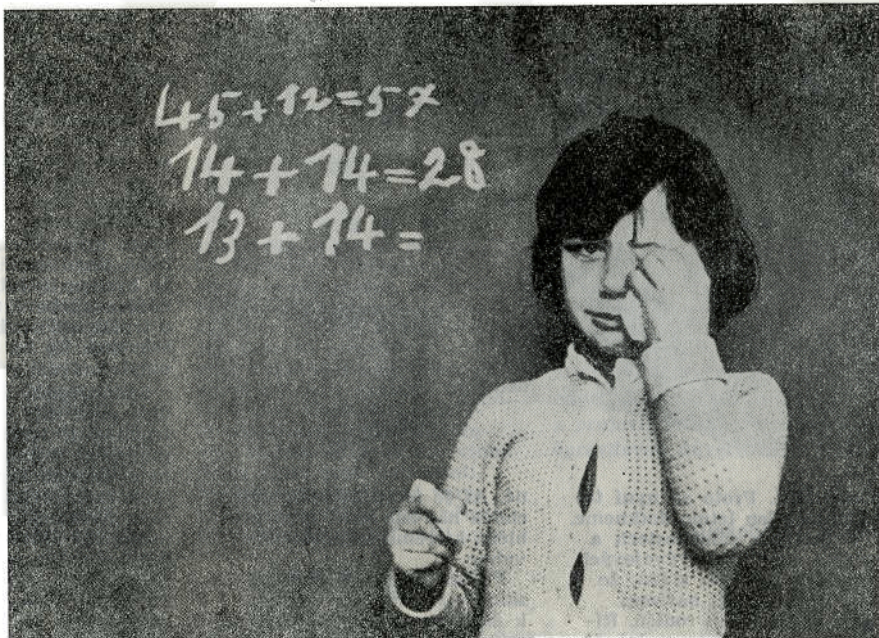
S tím se však musí pojit také druhá podmínka: porozumění probudit. Znamená to, že také dítě musí mít porozumění pro to, co od něj očekáváme. Některé děti vůbec nevědí, proč vlastně mají chodit do školy. Rodiče i děti považují školní docházku za něco osudového a víc o tom nepřemýšlejí. Tak může v dítěti vzniknout zcela nesprávný postoj ke škole. Rodiče by měli dítěti vysvětlit význam školní docházky. Jestliže v něm probudí porozumění,

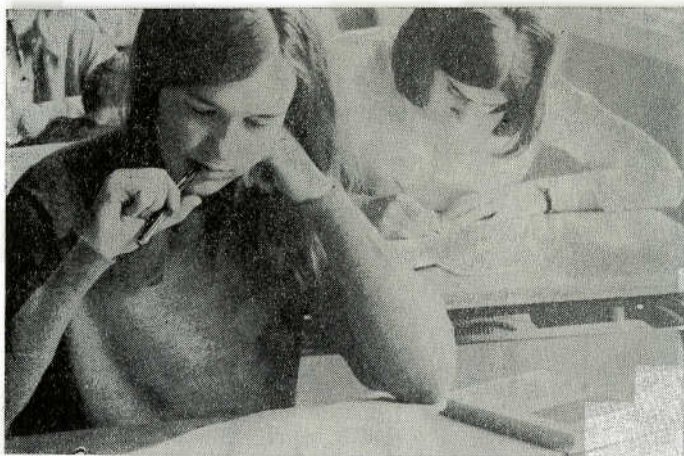
zabrání tak mnohemu chyběnému stanovisku, jež je často příčinou špatných výkonů ve škole.

Budeme si tedy pamatovat, že první cesta k dosažení cíle výchovy je projevít porozumění pro různé potíže dítěte a v dítěti vzbudit porozumění pro rozličné povinnosti života!

2. Dítě odmítá poslouchat

Když jsme v jedné z kapitol popisovali období vzdoru a problém autority, zabývali jsme se zevrubně otázkou

CTK

poslušnosti. Proto se nyní této situaci jen letmo dotkneme.

V určitých záležitostech a zvláště v určitých vývojových obdobích se často stává, že děti nerespektují nařízení nebo přání svých rodičů. Říkáme, že dítě je neposlušné. Nelze jednoznačně říci, zdali je sklon k neposlušnosti silnější nežli byl v minulosti, protože nemáme dostatek příkladů pro srovnání. Některé okolnosti však mluví pro to, že naše stesky jsou oprávně-

né. Ať je tomu jakkoli, výchova nás zde staví před problém, kterému se nikdo nevyhne.

Pojem, do něhož chceme zahrnout cestu, která vede k úspěchu, se jmenuje konsekvence. Toto cizí slovo překládáme jako důsledek, následek, důslednost, zásada. Protože náš problém vyžaduje všechny významy, zůstaneme u cizího slova konsekvence. Chování mladého člověka v období vzdorů se často podo-

bá chování hříběte na pastvě. Jakkoli vzpurně se hříběte projevuje, přece jednou dospěje tak daleko, že ponese sedlo nebo uzdu. To ale bude jen tenkrát, když hospodář nebo jezdec s ním budou jednat trpělivě. Bez konsekvence se neobejde ani výchova dítěte. I když si výchovu nesmíme zaměňovat s drezúrou, přece mají obě něco společného. Snad se někdo domnívá, že bychom v biblickém pojednání o výchově měli hovořit o trpělivosti a nikoli o konsekvenci. To by byl ovšem omyl.

Samozřejmě, že věřící rodiče musí mít velkou dávku trpělivosti. Ježíš Kristus nám může být v tomto směru zářným vzorem. Trpělivost je často zaměňována se slabostí a povolností. Když matka nemá sílu prosadit svou vůli, musí obvykle povolit. Může se to někdy stát a není to nic zlého. Bylo by to ovšem nebezpečné, kdyby si matka zaměňovala svou slabost s trpělivostí. Trpělivost je ve výchově na jiném místě. V období vzdorů nebo podobných situacích je konsekvence tou správnou cestou. Často může vést až k tvrdosti, ale výchova přece není zženštilá

záležitost. Konsekvence může být bolestivá, ale je vždy hojivá. O Ježíši čteme zvláštní zprávu: „A udeřav bič z provázků, všechny vyhnal z chrámu, i ovce i voly, a penězoměncům rozsypal peníze, a stoly zpřevracel.“ (Jan 2,15) Bylo to bezesporu tvrdé, a Ježíši to asi lehké nebylo, ale jednal konsekventně; vždyť jen tak byla ještě naděje, že ho izraelský národ pochopí.

Ježíš měl pochopení pro slabosti svých spolubližních, ale nebránilo mu to, aby v pravém okamžiku nepoužil potřebné tvrdosti k dosažení cíle.

Jako druhou cestu k dosažení cíle výchovy si chceme pamatovat: Také ve svízelných výchovných situacích pomáhá konsekventní jednání!

3. Mladý člověk si nedokáže vybrat zaměstnání

Také o otázkách volby povolání jsme již obsáhleji hovořili v jiné stati. Jak se vychovatel zhostí této záležitosti, když se k ní mladý člověk staví lhostejně? Přestože je dnes výběr rozmanitý zaměstnání, přece se najdou mladí lidé, kteří se sami nerozhodnou pro určité povolání. Může to mít různé příčiny a vychovatel by se jich měl dopídit; avšak to samo ještě nevede dál. Z tohoto problému vede jen jedna cesta, a to je — vzbudit pocit odpovědnosti! Rodiče a vychovatelé by měli stále usilovat, aby u mladého člověka dosáhli také společenského výchovného cíle. Mladý člověk musí pochopit, že nikdo nemůže žít jen sám sobě. Všichni jsme v něčem závislí jeden na druhém. Takový názor se vypěstuje jen tehdy, podporujeme-li pocit odpovědnosti. V povolání nesmí jít jen o snahu vydělat si co nejvíce peněz nebo mít co největší počtu; to mohou být vedlejší cíle. Pokud si budeme vědomi toho, že zaměstnání má něco společného z povoláním, pak ať je ústředním motivem služba pro druhé. To znamená službu v jednotlivostech i službu celku. Takové cíle však dosáhneme jen tehdy, bude-li mladý člověk cítit pocit odpovědnosti vůči svým bližním.

Rodiče by měli velmi brzy začít s ukládáním malých odpovědností. K tomu patří také výchova k hospodaření s penězi. Jak nemoudře mnozí rodiče určují výšku kapesného! Děti potom žijí více nad poměry nežli dospělí. Někdy by bylo velmi vhodné, kdyby děti alespoň přibližně znaly finanční situaci rodiny, aby mohly svá přání upravit podle skutečnosti. Je to jedna z nejlepších příležitostí, jak vzbudit odpovědnost. Sem patří také otázka, zda máme děti odměnit za malé domácí práce. Přidělit dítěti nějakou práci, aby si mohlo zvýšit kapesné, smíme jen tehdy, když se naučilo rozumně zacházet s penězi. Také to je úkol výchovy. Cílem je zde odpovědnost. Dítě se musí naučit nejen peníze vydělat, ale také rozumně vydávat.

Neumí-li se mladý člověk rozhodnout pro nějaké povolání, pak také nepomůže zdůrazňovat mu, kolik si vyčelá. Pro mladého člověka bývá rozhodující vědomí, že jej společnost potřebuje a že s ním počítá, že potřebuje jeho spolupráci, sílu i schopnosti. Ježíš vysvětlil tuto myšlenku v podobnosti o světe- ných hřivnách. Od každého člověka se očekává, aby co nejvhodněji použil svěřených darů. Žádný nesmí zahrbat svou hřivnu, a každý má také svůj dar. Okolní svět právem požaduje, aby nikdo „nestavěl své světlo pod kbelce“.

Problém volby povolání vyřešíme nejsnadněji tak, že nastoupíme třetí cestu výchovy, a to je: vzbudit v mladém člověku pocit odpovědnosti a dát mu životní náplň!

4. „Velká láska“ se rozpadla

Téměř všichni rodiče stojí jednoho dne před těžkým úkolem: pomoci svému dítěti přenést se z těžkého zklamání. Zkušenosti ukazují, že se to dívkám stává častěji nežli chlapcům. Vůbec tím ovšem nechci tvrdit, že by se obě pohybovaly v této souvislosti nějak podstatně lišila. Možná, že to rodiče tušili nebo dokonce viděli, že náklonnost chlapce k jejich dceře nevydrží natrvalo. Ať již měli pro své domněnky jakýkoliv důvod, ať to byl důvod věkový, rozdílnost ve vzdělání nebo cokoliv jiného, dcera byla hluchá vůči všem námitkám. Pevně věřila, že našla partnera pro celý život. A nyní takové zklamání! Velice snadno může mít duševní bo-

lest, kterou zklamání přineslo, nebezpečné následky. V takové situaci musí rodiče počítat se vším. Ale co mohou dělat?

Soucit a potěšování je to nejhorší, co mohou nabídnout. Jediná cesta, která vede z tohoto problému, je získat si důvěru a důvěru rovněž darovat! Má to docela praktické důsledky. Oboustranná důvěra bude možná jen tehdy, když rodiče budou brát krizi své dcery vážně. Považují-li její duševní utrpení za naivní a mluví-li o něm dokonce povýšeně, boří základy důvěry. Přesto však platí i nadále požadavek dítěti důvěřovat. Možná, že je si tím vinna dcera sama svou palčivostí. Možná, že ji opakovaně varovali, ale nevěřila jim; přesto by rodiče právě teď měli své-

mu dítěti projevít, že mu důvěrují. Může to být rozhodující náběh k překonání krize.

Mladý člověk nemá jen pocit, že ho bereme vážně, ale že mu rozumíme. Pozná-li dítě, že mu rodiče důvěřují, že se v budoucnu nedopustí takových chyb, posílí to jeho zasažené sebevědomí. Příčiny k takové citové krizi mohou být různé, a proto jsou také různé kroky k poskytnutí pomoci.

Nejdůležitější cesta, jak dítěti z tohoto pomoci, je: naučit ho znovu důvěřovat a projevít mu právě nyní opravdovou důvěru!

Dr. L. T.

(Dokončení příště)

POSTŘEHY

ze světového shromáždění církve adventistů s. d.

O obrazech se říká, že je užitečné dívat se na ně s odstupem. Přiměřená vzdálenost a zaměření oka na jediné místo umožňuje vzít se do celkové myšlenky ztvárněné štětcem a barvou.

Od významné události církve — 52. zasedání Generální konference církve adventistů sedmého dne — uplynulo několik měsíců. Není na újmu věci ohlédnout se zpět. Vždyť skutečné hodnoty čas nezavěje, ale naopak pro- věří jejich hodnotu a trvalý význam. Kdosi řekl, že pěkné vzpomínky jsou zahrádkou, do které se člověk rád vrací. Podobně je tomu se vzpomínkami na zasedání Generální konference.

Jsou ovšem vzpomínky na silné zážitky a dojmy, které je nesnadné vyjádřit slovy. Něco z atmosféry tohoto světového společenství bylo zachyceno na zvukový záznam a film. Při vši barvitosti podání má lidmi promluvené slovo své omezené možnosti. Těm, kteří znají a milují Boží slovo — bibli, je dána k dispozici paleta dalších možností, jimiž se dá obraz plněji zpřístupnit. Prorok Izaiáš, nazývaný starozákonním evangelistou, v prorocké inspiraci popsal rozmach díla Božího království takto:

„Povstaniž a zastkvej se, poněvadž přišlo světlo tvé a sláva Hospodino- va vzešla nad tebou. Pozdvihni vůkol očí svých a popatř. Všichni tito shromáždíce se k tobě se poberou, synové tvoji zdaleka přijdou a dce- ry tvé při boku tvém chovány bu- dou. Tehdáž uziš to a rozveseliš se, tehdáž podiví se srdce tvé; nebo obrátí se k tobě množství mořské, síla pohanů přijde k tobě.“ (Iz 60, 1.4.5)

V bibli též čteme, že již za staro- dávná přikázal Pán svému lidu, aby

slavil určité svátky a připravoval a zúčastňoval se slavnostních příležitostí a velkých shromáždění. I když tyto slavnostní mezníky času měly zvláště předobrazný význam, byl zde přece záměr výchovný, kdy docházelo k manifestaci vděčnosti Tomu, který byl nejen Bohem jedinců, Abraháma, Izáka a Jákoba, ale i Hospodinem Bo- hem zástupu. Navzdory značným vzdálenostem, scházel se Boží lid k upevnění náboženské pospolitosti, k obětování a chválení Hospodina.

Zasedání Generální konference církve adventistů s. d. ve Vídni

nebylo pouhou církevní záležitostí.

Vídeň leží v srdci Evropy a stále se zde píší významné kapitoly evropské historie. Řada veřejných činitelů vy- jádřila zvláštní uspokojení nad tím, že právě toto město poskytlo místo pro komunikaci, porozumění a spo- jení mezi národy.

V blahopřejném telegramu, který tomuto shromáždění poslal generální tajemník OSN, ocenil Dr. Kurt Wald- heim nemalý podíl, kterým je církev adventistů s. d. v oblasti vzdělání, zdravotnictví i mírového soužití. Značnou šíří této celosvětové církevní události předznamenala přítomnost zástupců vyslanectví některých zemí, a v neposlední řadě i skutečnost, že někteří činovníci církve adventistů s. d. jsou dnes reprezentanty diplo- matických kruhů.

Ze samotného zasedání vyšla uvá- žená a podstatná výzva, zaměřená k podpoře velkého zápasu šlechetných lidí světa o porozumění mezi národy.

Jaký byl v podstatě účel a obsah Generální konference?

Odpověď na tuto otázku vyjádřil

již v zahajovacím projevu k delegá- tům předseda Generální konference bratr R. H. Pierson, když řekl:

„Toužíme, aby toto zasedání neby- lo charakterizováno pouze velkým úsilím, se kterým chceme konat naše dílo, ale především duchem modlitby. Přejeme si, aby toto naše shromáždě- ní bylo projevem velkého duchovního pozhánání, jež by zasáhlo všechny zde shromážděný Boží lid.“

Shromáždění Generální konference, jehož početnou část tvořili řádní de- legáti, bylo pracovním zasedáním. Přitom si však udrželo i svůj slav- nostní ráz. Téměř 2000 delegátů za- stupovalo více než dva a půl miliónu pokřtěných členů církve adventistů s. d. roztroušených v 17 844 sborech od Caracasu po Kalkatu a od Berlína a Hamerfestu až po Hongkong. Šlo o přímé představitele neustále rostou- cího zástupu, který očekává slavný příchod Ježíše Krista. Byli zde dele- gáti ze všech stran světa, a budiž při- pomenuto, že i ze socialistických zemí. Delegáti vytvořili plénium, jemuž byly předneseny referáty o rozvoji světo- vého díla. Byly to zprávy nejen z ob- lasti evangelizační, ale i z práce na úseku církevního zdravotnictví, škol a univerzit, nakladatelství a řady dal- ších institucí. Mnoho hodin si vyžá- dala práce na úpravě církevního řádu a velká pozornost byla věnována uvážlivému rozplánování finančních prostředků pro jednotlivá oddělení služby.

Různé výbory pracovaly na dílčích úkolech a rozhodnutích. Delegáti zvolili nejenom štáb Generální konfe- rence, ale i představitele jednotlivých světových oddělení. Zcela přirozeně došlo k posunu odpovědnosti na mlad- ší bratry. V našem evroafričském od-

dělení Generální konference došlo ke změně předsedy, kterým byl zvolen br. Ludescher a k potvrzení tajemníka polí bratra Sládka, jenž zůstává i nadále předsedou církve v ČSSR.

Padesáté druhé zasedání Generální konference mělo mimořádné slavnostní ráz nejenom při zahájení, ale zvláště v průběhu obou konferenčních sobot. Šlo v podstatě o velkou manifestaci vděčnosti Bohu Stvořiteli, který je i Pánem své očekávající církve a jehož přiznání je zřejmé nejen v celých dějinách adventního hnutí, ale i v mohutném současném rozvoji a dosažených výsledcích. Vyznání tisíců přítomných zaznívalo denně v konferenční písni „Naděje máme“, kterou delegáti zpívali v desítkách světových jazyků. Druhý příchod Kristův je největší naděje, pro kterou Pán vyhledal a povolal svůj lid. Tato naděje, která historicky kotví v pevném prorockém slovu Písma svatého, je hybnou silou v rozvoji adventního hnutí i v osobním životě jednotlivých členů církve.

Shromáždění Božího lidu bývalo motivováno buď vzpomínkou na minulé události, nebo na současnou potřebu. Zasedání Generální konference mělo moto v biblickém textu: „... Nyní je čas.“ (Kraličtí tento text přeložili: Aj, nyní jest čas příhodný, aj, nyní dnové spasení.)

Tímto novozákonním poselstvím byl inspirován i opět zvolený předseda Generální konference br. R. H. Pierson, který ve svém slavnostním sobotním kázání uvedl, že právě nyní je čas jasných předznamenání velkého dne Páně. Zdůraznil, že výsledky rozvoje církve nejsou ovocem skvělé organizace nebo zdatných vedoucích. Řekl, že nyní je čas působení Ducha svatého, jenž mnohé vede k obrácení a záchraně pro věčnost. Nyní je čas k opravdovému probuzení a pravé reformaci.

Již neodmyslitelnou součástí generálních konferencí je tzv. „pochod národů“, při němž pod svou národní

vlažkou a se jménem země pochoduje několik set dvojic, které reprezentují adventní dílo v různých zemích. V sevržených řadách procházejí přeplněným sálem, až vystoupí na podium. Je to chvíle, kdy se přihlížejícímu ztrácí pojem času a kdy je stržen do historie i současnosti úžasného díla, které církev na naší zemi koná. V představách vstupuješ na jednotlivé kontinenty a ostrovy, do zemí vyprahlých sluncem i mezi polární obyvatele. V oně chvíli jsem si připomněl Ježíšovo prorocké slovo: „A bude kázáno toto evangelium království po všem světě a na svědectví všechněm národům...“ Nejedna Ježíšův současník se jistě s trpnou účastí podíval odvážným Kristovým slovům. My dnes můžeme říci: „A je kázáno...“ Uprostřed historických přeměn současného světa se toto shromáždění stalo přesvědčivým znamením příchodu našeho Pána.

Nezapomenutelné zůstaly večery, kdy jsme byli seznámeni s životem a prací jednotlivých oddělení Generální konference. Mluvené slovo, filmy a diapozitivy — to byly prostředky, jimiž se nám přiblížila světová práce církve. Tak nejenom rostlo naše poznání, ale prohloubily se vztahy s těmi, vedle nichž jsme seděli, se kterými jsme se potkávali ve vestibulech haly a kteří vystupovali na podium, vydávali svědectví a zpívali. Tak se stalo zasedání Generální konference jedinečnou příležitostí k prohloubení vzájemného bratrství. Nikdy nezapomenu na jeden výjev ze vstupní haly. Tam si u velkého glóbu tiskl pravici bílý štíhlý bratr s bratrem mimořádně černým. Jak jsem se později dozvěděl, ten černý byl z Tichomoří. Ve své tváři měl hrubé rysy a byl vnučkem náčelníka lidojedů. Dnes zvěstuje evangelium, které změnilo život celého kmene. Šíří život tam, kde zabíjení bylo zvykem.

Na zasedání Generální konference se ukázalo, že církev adventistů s. d.

je zpívající církví. Náš velký učitel národů J. A. Komenský kdysi napsal: „Kdykoli kvetla Boží pocta, kvetly i církevní zpěvy.“ Tak je tomu dodnes i v našich sborech. V auditoriu zazněly působivé zpěvy černých bratří, smíšené a mužské sbory z Jugoslávie, Maďarska, Francie a s mimořádným úspěchem i z Československa. Stejně tak překvapovala pestrost hudebních nástrojů. I když je projev zbožnosti ovlivňován územím, tradicemi, rozsahem obdarování i hloubkou citu, motiv zůstává výrazný a namnoze stejný: vděčnost za vysvobození z hříchu, společenství se Spasitelem a touha po věčném domově.

Program druhé konferenční soboty byl ve své bohatosti motivován perspektivou druhého příchodu našeho Pána a nadějí, že ten, který svou církev až dosud předivně vedl, bude formovat i její budoucnost. V posledních chvílích tohoto historického zasedání zazněla mohutná výzva, při které naposledy nastoupili na podium odpovědní bratři z vedení světového díla. Svě nové odevzdání a odvahu víry vyjádřili také představitelé institucí všech stupňů a oddělení naší organizace, když povstali k posvěcující modlitbě. Současně s nimi povstaly tisíce přítomných bratří a sester. Poslední společná píseň, poslední modlitba a pak již návrat domů. Vždyť není na světě místo, kde by nečekala práce, kterou nám Pán svěříl.

Sál ztichl, za posledním účastníkem kongresu se zavřely dveře. Na průčelní stěně široké kazatelny zůstal jen tichý a výmluvný svědek velké události, která právě skončila. Byl jím emblém nejen výtvarně úhledný, ale i hluboký svým významem. Představuje moc z výsosti — Ducha svatého jako holubici i plamen vznášející se nad vlnami, jež znamenají moře národů. Dnes, s odstupem času, stejně jako tehdy mezi tisíci bratřími a sestrami si uvědomuji svoji závislost na tomto nejvzácnějším daru nebes.

A. Bárta

VY SE PTÁTE a my odpovídáme

PREVTELOVÁNÍ DUŠÍ

Rád bych věděl, jaký je názor církve adventistů s. d. na reinkarnaci (převtělování duší).

P. N.

Dříve, než odpovíme na položenou otázku, chceme vysvětlit, co si lidé pod pojmem převtělování představují. Vyznavači nauky o převtělování jsou v podstatě rozděleni do dvou skupin. Jedni věří, že duše člověka se po smrti převtělí do těla jiného člověka. Jiní se domnívají, že duše se nepřevtěluje pouze do lidského těla, ale i do těl jiných živých bytostí — tedy i do zvířat.

Před časem jsme ve Znamení doby otiskli

článek, v němž jsme rozebírali biblické učení o stavu člověka po smrti (roč. 1973, č. 3 — Přes údolí stínů smrti). Z bible je jasné, že neexistuje duše, která by se mohla oddělit od těla. Nejvýraznější místo, jež vysvětluje, co je to duše, nacházíme ve zprávě o stvoření Adama. Tam čteme, že Bůh učinil člověka z prachu země, vdechl v chřípě jeho dechnutí života a člověk se stal živou duší (1 Moj 2,7). Na základě této skutečnosti můžeme sestavit rovnici: tělo plus život rovná se duše.

Bible dále učí, že při smrti těla živá duše (moderní překlady výstižněji uvádějí: živá bytost) přestává jednoduše existovat. (Viz Zalm 146,6; Kazatel 9,5.10. Zde je tedy možné užít jinou rovnici: duše bez těla rovná se nic.)

Bible však hovoří o zmrtvýchvstání. A tato myšlenka patří mezi základní nauky Písma. Toto zmrtvýchvstání bude při druhém příchodu Ježíše Krista na zem. Tehdy Bůh vrátí mrtvým život. Každý však obdrží svůj život a bude mít svoji osobnost a svůj charakter. Bude opět živou duší. (Viz 1 Tes 4, 16.17; 1 Kor 15, 51–55).

Náš nynější dočasný — smrtelný — život má pouze jeden smysl: připravit se na věč-

ný život s Kristem a jeho věrnými následovníky, který bude po jeho druhém příchodu pokračovat na nové a dokonalé zemi. (2 Petr 3, 13.14). Nechť nám Bůh v této přípravě pomůže.

JE BŮH OTCEM?

Jak mám rozumět verši 1 Tes 3, 11, kde je napsáno: „Sám pak Bůh a Otec náš, a Pán náš Ježíš Kristus...“? Ze smyslu tohoto textu lze usuzovat, že Bůh a Otec jsou od sebe odděleni.

V. V.

Jestliže zde apoštol Pavel užívá slovo „a“, pak ne v tom smyslu, že by chtěl pojmy Bůh a Otec oddělit, ale právě naopak zde říká, že Bůh je Otec. Slovní vyjádření, jakým to zde učinil, bylo v jeho době zcela běžným způsobem zdůraznění myšlenky. Spojka „a“ má v tomto případě význam rovnítko. Pavel chce tím říci: „Bůh který je Otcem“.

Kdyby Boha a Otce od sebe odděloval, potom by takový vyjadřovací způsob volil při každé podobné zmínce. On však velmi často píše „Bůh Otec“, tedy bez spojky „a“. (Viz Gal 1, 1.3 a srovnej s Gal 1,4.)

„Rekl také: Člověk jeden měl dva syny.
Z nichž mladší řekl otci: Otče, dej mi díl
statku, který mně náleží. I rozdělil jim
statek... I vstav, šel k otci svému. A když
ještě opodál byl, uzřel jej otec jeho a milo-
srdenstvím byv hnut, přiběh, padl na je-
ho šíji, a políbil ho.“ (Luk 15, 11.12.20)

Nelze vyčíslit, kolik lidí bylo tímto podobenstvím osloveno. Pro mnohé tím začal nový život. Luther říká: „S patnáctou kapitolou evangelia Lukášova je možné dojít spasení!“

Na začátku tohoto podobenství stojí otec. Člověk jeden měl dva syny...“ Nebyli to služebníci nebo dělníci, ale synové jednoho otce. A toto není pouze začátek našeho vyprávění nýbrž i začátek událostí Boha s člověkem.

Všichni jsme synové. Ježíš Kristus to potvrdil za svého tři a půl letého působení na zemi. Rozmlouval s celníky a hříšníky; a to nebyli zrovna nejlepší lidé. Jemu však nevadilo sedět s nimi u jednoho stolu. Byl ochoten přijmout i farizeje a zákoníky. I když se stavěli tvrdě proti němu, nezapomněl ani na ně. Nedovedeme si představit větší rozpor a nepřátelský protiklad, než jaký v Ježíšově době existoval mezi celníky a farizeji. Na jedné straně svěťáckost a na druhé zbožnost. Ale ať hříšnost nebo svatost, fakt zůstává: Jsme děti jednoho Otce. Ať jsme věřící nebo ne, máme všichni jednoho Otce. V tom je šířka a velikost Boha; a proto mají všichni naději. Mladší syn odešel od otce, protože nechtěl být již synem, ale pánem. S tímto rozhodnutím odešel z domova, přes všechna pouta, která ho k otci vážala. Tato pouta však nejen spojují, ale také zavazují. Čteme, že „odešel do daleké krajiny...“ Vnější vzdálenost může být známkou vnitřního odloučení. Můžeš ovšem zůstat i doma, a přesto být vzdálený. Naše vzdálenost od Otce je na každý pád tak velká, že odloučení mohlo být překonáno jedině skrze smrt Ježíše Krista.

Ve výkladu podobenství o marnotratném synu nevystupují v podstatě jen dva synové, nýbrž tři. Ten třetí zůstává nepoznan, neviditelný, a přesto je středem celé události. Bez tohoto syna by byla celá příhoda pouhou rodinnou záležitostí. Boží Syn vypráví toto podobenství sám a on je může vyprávět. Také On byl podoběn ztracenému synovi, ovšem v obráceném významu. Také On obdržel od Otce dědictví, ovšem bez vzpoury. On prosí za svoje bratry a sestry. My hříšní lidé jsme dědictvím Ježíše Krista. On nás očekává.

Boží Syn „odešel do daleké země“. Ne proto, že se chtěl vzdálit od Otce nebo užít života, nýbrž odešel, aby hledal své bratry. Jim náležela jeho cesta, jeho sestoupení. Musel být bez domova, abychom se my mohli navrátit domů. Nic ho nemohlo zadržet, nic vrátit zpět.

Ke konci svého působení ztratil vše: slávu Otcovu, čest svého velkého jména, svobodu a konečně i život. Skončil potupně, a to vše naší vinou. Protože všechno snášel on, nečekal na syna z podobenství trest; sám Bůh jej odpykal.

Třetí syn z podobenství — Ježíš Kristus — visí na kříži a jeho podoba září na cestu všem zbloudilým všech dob, aby se mohli navrátit domů. Pro to také náleží „prvorozenému Synovi“ sláva a čest. I my mu můžeme prokázat čest, když se budeme chtít znovu vrátit ke svému nebeskému Otci.

Ztracený syn z podobenství promrhal dědictví a proto se zdráhal stát se znovu právoplatným synem

jako dříve. Třetí syn mu však domov vydobyl skrze svoji milost.

V tomto podobenství vystupuje také otec, který mnoho nemluví. Když mu odcházel syn, mlčel. To je nepředstavitelné. Proč nebyl aktivní a nechtěl ho přemluvit, aby zůstal? Otec byl aktivní, ale jinak, než to dovedeme my. On čekal. Otcovo čekání v příběhu je napínavé. Bůh se již tisíciletí dívá na tento svět a čeká. A protože umí čekat, žijeme. Otcovo trpělivé čekání bylo příčinou, že se syn vrátil. Vždyť otec mu nedal pouze dědictví, ale zanechal v něm také vzpomínky na domov a na něho samotného.

Jak často jednáme právě naopak. Jaký význam by ovšem měl návrat, kdyby otec nečekal? „Otče, zhřešil jsem“ — na toto poznání čekal. Je mezi námi mnoho takových, kteří již desetiletí na sebe nechávají čekat. Když se syn odhodlal k vykročení, přišel mu otec naproti. Nečekal jen, ale vyhlížel a věřil, že jednoho dne přijde. Proto nevymazal syna ze srdce. „Hnut milosrdenstvím, příběh, padl na šíji jeho a políbil ho.“ Dříve, než stačil syn vyznat vinu, bylo mu odpuštěno. Boží odpuštění je důležité. Chápeme je a přijímáme?

Ani dnes nemluví Otec o odpuštění, ale můžeme jej pocítit. Syn, který se vrátil, dostal nejlepší roucho, prsten a obutí. Otec jej nepřijal jako otroka, ale jako syna. Po návratu nastalo veselí, a to nejen na několik hodin, ale na celý další život. „Syn můj byl umřel, a zase ožil; byl zahynul, a nalezen jest.“ Může nebeský Otec říci tato slova i o nás?

M. S.

Z ČEHO STAVÍŠ SVŮJ CHRÁM DUCHA?

„Což nevíte, že vaše tělo je chrámem Ducha svatého ve vás, kterého máte od Boha? Nejste svým vlastnictvím, byli jste draze vykoupeni; zvelebujte Boha svým tělem.“ (1 Kor 6, 19.20 – Žilkův překl.)

Bible jednoznačně hovoří o úzké souvislosti mezi duševním a tělesným životem člověka. A to je důvod, proč jako věřící klademe důraz i na otázky týkající se zdraví a proč zdravotní reforma patří mezi zásady, jež církev adventistů s. d. přijala.

V poslední době shromáždili vědci dostatek nezvratných důkazů, jimiž potvrzují, že je přímý vztah mezi chováním člověka a tím, co se dostává do jeho žaludku. Zdraví, charakter a v neposlední řadě i výkonnost dalekosáhle závisí na našich jídelních zvyklostech.

V bibli čteme, že Stvořitel zcela jasně určil stravu pro člověka. Onen původní „rajský jídelní lístek“ se však

během času změnil. Člověk ovšem změnil svoji stravu nejenom v obsahu, ale přijal i mnohé zlozvyky, které neblaze působí na zdraví. Proto si v následujících řádcích chceme podat krátký přehled o tom, co v oblasti výživy a stravování škodí našemu zdraví.

PŘEJÍDÁNÍ

Přejídání se stalo v mnoha zemích zdravotním problémem číslo jedna. Smutné je, že i u nás v ČSSR nelze tento problém podceňovat. Na světě žijí milióny lidí, kteří váží více než by měli. Nedávno jsem četl v odborném časopise, že velká životní pojišťovna Metropolitan v USA oznámila výsle-

dek svého rozsáhlého průzkumu, a ten je vsutku překvapující: více než polovina Američanů ve věku od 30 let má nadváhu. U mužů pod 40 let je tento problém ještě výraznější než u žen.

Jistě bude každého zajímat, jaké jsou důsledky přejídání a tím vyvolané nadváhy. Máme k dispozici poznatky vědců, kteří tento problém zkoumali a ti říkají, že na každý kilogram nadbytečného tuku, který s sebou člověk na své životní pouti nosí, potřebuje dva a půl kilometru cév navíc. Znamená to tedy, že ten, kdo váží o osm kilogramů více, než by měl – a takových lidí je mnoho – má ve svém organismu o 20 kilometrů cév více. A do

těchto cév musí srdce neustále pumpovat krev. Nedivme se proto, že každý kilogram tuku navíc zkracuje o několik týdnů život. Otylost je sice pomalá, ale účinná metoda, jak páchat sebevraždu.

Statistiky dokazují, že mezi otlými je téměř u všech příčin smrti zvýšené procento úmrtnosti. Dokonce i počet sebevražd je mezi otlými vyšší.

Známý odborník v oblasti výživy, Dr. King, nedávno prohlásil: „Nadměrný přívod kalorií jakéhokoliv původu tvoří dnes neškodlivější formu zvrácené výživy.“ Pravdivost tohoto výroku potvrdil dramatický vědecký pokus, provedený na kryších. Z chovného kmene krysy, jež měly sklon k rakovině, vytvořili vědci dvě skupiny. Jednu skupinu určili k pokusu, druhá jim sloužila ke kontrole. Krysy v pokusné skupině dostávaly stravu v takovém množství, kolik jen chtěly a kolik spotřebovaly. Jejich krmítka byla neustále plná a ony žraly podle vlastní libosti. Během 18 měsíců se u 90 procent z nich vyvinula rakovina.

Krysy v kontrolní skupině dostávaly zcela stejnou stravu jako krysy pokusné, ovšem tu jim vědci podávali nejenom v množství, které odpovídalo jejich propočteným fyziologickým potřebám, ale i v pravidelných časových odstupech. Po 18 měsících se ukázalo, že v kontrolní skupině onemocnělo na rakovinu pouze 5 procent krys.

Neskýtá nám tento pohled vážné varování? Není dostatečným dokladem skutečnosti, že nadměrným jídlem a pitím na sobě pácháme velké bezpráví? Také harmonická souhra všech sil ducha a těla je přejídáním silně narušena.

Sama potrava je velmi důležitá. Stejně důležité je však i její množství a kvalita.

CUKR

Strava civilizovaných národů je v současné době nemožně přetížena rafinovaným cukrem. Ve srovnání s minulostí používáme dnes více uhlovodanů z cukru než z obilovin. V propočtu na osobu spotřeba chleba neustále klesá, zatímco u cukru stále stoupá.

Rafinovaný cukr vytváří sílu bez vyrovnané výživy. Průzkum prokázal, že spotřeba cukru je spojena s téměř všemi druhy chorob — duševními chorobami počínaje a rakovinou konče. Důkazy proti cukru jsou ještě přesvědčivější než ty, které máme proti cholesterolu, jako příčinnému faktoru vzniku onemocnění věnicových cév. Dr. Burkitt ukázal, že cukr nese odpovědnost za mnohé tzv. civilizační choroby, včetně onemocnění srdce, cukrovky, zánětu slepého střeva a rakoviny zažívacích orgánů. U Indiánů, kteří bydlí v brazilských městech a kteří konsumují desetkrát více cukru než Indiáni na vesnici, zjistil také desetkrát více cukrovky a srdečních chorob. Také u domorodých Afričanů, kteří žijí v Kapském Městě a živí se městskou

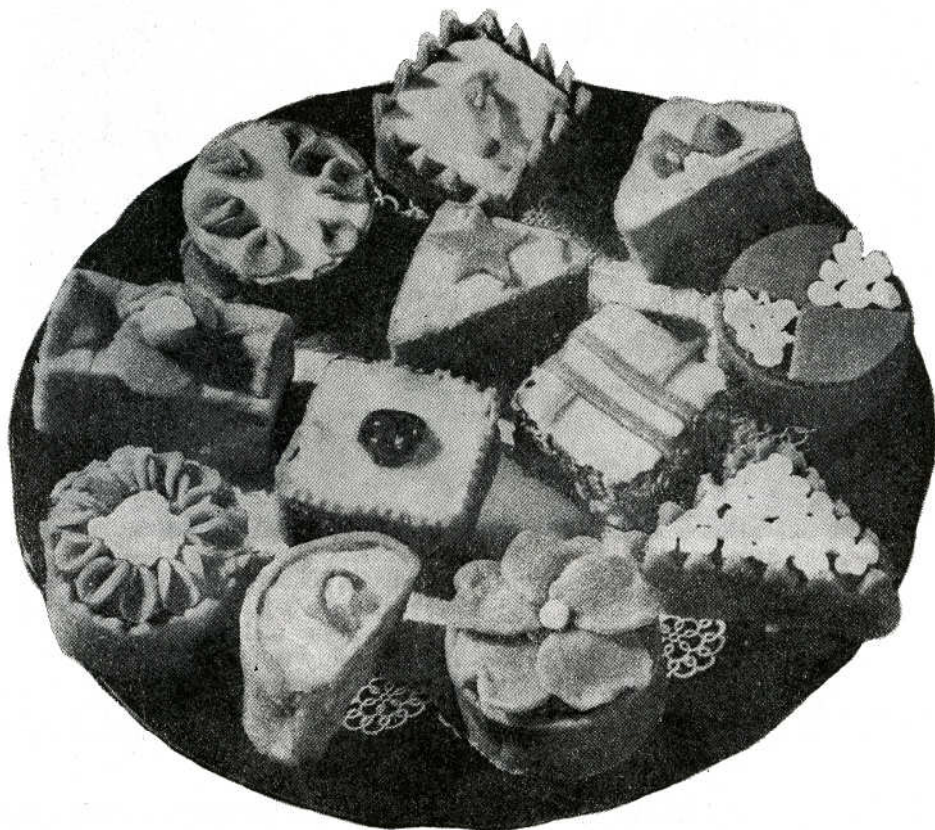
stravou bohatou na cukr, se vyskytuje cukrovka čtyřikrát častěji než u Afričanů, kteří bydlí ve svých vesnických okrscích.

Také od britských vědců máme k dispozici celou řadu zpráv, které potvrzují, že bohatá spotřeba cukru při vzniku chorobných změn v játrech působí stejně škodlivě, jako odpovídající dávka alkoholu. Před několika roky prokázali dva angličtí lékaři (Foust a Kijak), že nadměrné používání cukru snižuje odolnost organismu vůči chorobám. Cukr totiž ovlivňuje činnost bílých krvinek, které jsou obranným systémem v lidském těle. Při vyšetřování se ukázalo, že jedna krvinka mů-

mé stravě bez cukru, která byla sestavena dle hledisek jinak biologických.“

KOŘENÍ

Člověk může propadnout narkomanií i bez zakázaných drog. Je prokázáno, že některé druhy koření mají podobný účinek. Tak např. nadměrné používání muškátového oříšku může časem vyvolat podobné následky jako používání marihuany, heroinu a alkoholu. Muškátový oříšek má halucinatorní účín, který je spojen se schváceností nebo vzrušením, jež se dostaví během deseti minut a může trvat až 24 hodin. Toto koření ovlivňuje depresivně centrální nervový sys-

že za normální situace usmrtit 14 bakterií. Za 45 minut po požití sladké omelety dokázala krvinka usmrtit ještě 10 bakterií. Čtyřicet pět minut po požití velkého koláče s obsahem cukru se počet usmrčených bakterií snížil na pět. Za stejnou dobu dokázala čokoláda v mléce snížit počet zničených bakterií na dvě. A jediný zmrzlinový pohár snižuje schopnost boje proti infekci čtrnáctinásobně.

Cukr hraje rozhodující roli při vzniku mnoha chorob. Proto by problém cukru měl být brán na zřetel při prevenci i při léčení chorob. Pro doplnění věnujme pozornost ještě jednomu citátu z lékařského časopisu Frankfurter Medizinischen Kommentare (č. 3 z roku 1961), kde se praví: „Nesčetní nemocní, trpící po dlouhé roky chronickými, žaludečními střevními a žlučnickovými chorobami, které dosud vzdorovaly každé klasické léčbě jak klinické tak ambulantní, zbavili se svých obtíží v poměrně krátké době při stříd-

tém. Dr. Thompson podává zprávu o jednom případě, kdy si pacient navykl na požívání zázvoru, v důsledku toho zešlel a ve svých projevech se podobal těm, kteří trpěli návykem na kokain. Některé druhy koření mohou vyvolat dráždění, jež se dají prokázat formou zánětu na močových cestách, počínaje močovou rourou a konče ledvinovými pánevičkami nebo ledvinami.

STRAVA A ALKOHOLISMUS

Ještě chci poukázat na skutečnost, že na náš stůl se často dostávají taková jídla, která přímo podporují touhu po alkoholu. Zmíním se o výsledku zajímavého bádání, jež bylo popsáno v jednom zahraničním lékařském časopise.

Dr. Register se skupinou vědců krmil krysy typicky americkou stravou. Vedle těchto krys dali do jiné ohrady krysy, které dostávaly dobrou stravu, přirozeného charakteru. Na 51.

mu budiž ještě připomenuto, že klinická pozorování potvrzují tytéž poměry mezi lidmi.

Z této skutečnosti vysvítá, jak velkou odpovědnost mají v tomto směru rodiče. Vždyť jsou staviteli domova a společnosti. Kdesi jsem četl, že ženy mají v rodinách světlejší a vznešenější postavení než král na svém trůně. A je to vskutku tak. Vždyť matka formuje charakter dětí, a to nejen svým vlivem a výchovou, ale i jídlem, které staví na stůl.

Naše zdravotní reforma v sobě zahrnuje mnoho zásad a způsobů jednání, které rozhodují o našem blahu. Tyto zásady berou ohled na potřeby našeho těla, jako je čistý vzduch, sluneční světlo, klid, pohyb a vyrovnaná strava. Ke zdravotní reformě patří vystříhání se zlovyků přejídání se, nepravidelné doby jídla, nadměrné spotřeby cukru a některých druhů koření. K tomu ovšem patří ještě celá řada dalších zásad, kterých je třeba si povšimnout. Zdravá životospráva zahrnuje všechny oblasti života.

Závěrem ještě dodejme, že také přejídání se masem skrývá v sobě nebezpečí. V některých zemích se lékaři vědci zabývali badáním, při němž se pokoušeli zjistit souvislost mezi výživou a onemocněním věnicových cév. Výsledky pak byly zveřejněny v roce 1961 v časopise akademické společnosti. Zde bylo se vši rozhodností uvedeno, že 97 procent všech úmrtí a onemocnění věnicových cév bylo zbytečných. Nemuselo k nim dojít, kdyby postižení požívali vegetářskou stravu. To je přímo fantastické. Také v našem státě má tento masový vrah — srdeční choroba — na svědomí téměř polovinu všech úmrtí. Přitom je pomoc na dosah ruky. Strava, ve které převažuje zelenina a ovoce může mnoho lidí zachránit.

Co by se stalo, kdybychom se nad všemi skutečnostmi, o nichž jsme se v článku zmínili, zamysleli a pak učinili některá pevná rozhodnutí?

MUDr. A. K.

výročí zasedání svazu společností pro experimentální biologii pak Dr. Register vysvětlil, že krysy, které dostávaly mezi lidmi obvyklou stravu, poskytl zajímavý úkaz. Jejich jídelníček vypadal asi takto: ke snídani káva a chlebičky, totéž pak v 10 hodin dopoledne a ve 3 odpoledne, jako malý oběd to byly horké párky s hořčicí, chlebem a kyselými okurkami, k tomu sladký nápoj s jablkovým dortem a kávou, jako hlavní večerní jídlo špagety a masové kuličky, chléb, zelené fazol-

ky, salát a čokoládový dort, a nakonec cukroví a káva jako zákusek k televizi. Tyto krysy měly na vybranou pít. Buď si mohly samy zvolit čistou vodu nebo desetiprocentní roztok alkoholu ve vodě. Vypily pětkrát více alkoholu než skupina krys, která dostávala jako kontrolní stravu dietu z mléka a zeleniny.

Když stravu změnili, pak tytéž krysy, které si přivlastnily tak velkou touhu po alkoholu, po vyrovnané stravě zcela ztratily chuť na alkohol. K to-

SOKRATES,

řecký filosof, který byl proslulý svou moudrostí a shovívavostí, měl zlou ženu, jménem Xantipu. Ztěžovala mu jeho život a měl plno důvodů být na ní zlý. Přesto však nedopustil, aby někdo o ní špatně mluvil. Jednoho dne příběh k němu jeden z jeho známých a volal: „Sokrate, slyšel jsi, co se zase mluví o Xantipě?“

„Ne, milý příteli,“ řekl Sokrates.

„Tak ti to musím říci...“

„Okamžik, příteli. Je to něco pěkného?“

„Pěkného?“ tázal se druhý trochu zaraženě.

„Ne, pěkné to zrovna není, spíš ošklivé.“

„Je to tedy alespoň dobré?“ vyzval Sokrates dále.

„Nevím, co tím myslíš?“ tázal se druhý.

„To je jednoduché, dobré je to, z čeho si můžeme vzít příklad, myslím, že to, co mi chceš říci je dobré...“

„Ne,“ řekl onen slabě. „Není to nic užitečného, co ti chci o Xantipě říci...“

„Tak tedy,“ říká Sokrates, „je to alespoň pravda, co mi chceš říci?“

„Pravda? To nevím. Vyprávěl mi to obchodník Mynades, ten to slyšel od Herikla a ten od...“

„Dost,“ řekl Sokrates a zdvihl odmítavě ruku. „Když tvá zpráva není ani pěkná, ani dobrá, ani pravdivá, pak ji nechci raději ani slyšet, milý příteli!“

Povaha se často zkouší nejprostšími způsoby. Na ty, kdož ve chvíli nebezpečí myslí na uspokojení svých vlastních potřeb, není v případě nouze možno spolesnout. Hospodin nepočítá ve svém díle s lhotejnými a sobci.

EGW

Bůh zakazuje lidem, aby byli ctižádostiví. Povahové rysy, které dobývají člověku úspěch a úctu jeho bližních — nepotlačitelná touha po lepším, nezkrotná vůle, vytrvalé úsilí, neúnavná vytrvalost — nejsou zapovězeny. Má jich však být s milostí Boží použito k cílům, jež jsou mnohem vyšší než pouhé sobectví a časné zájmy.

EGW

GENERÁLNÍ KONFERENCE VÍDEŇ 1975

1. Členové sovětské delegace volí ze svého středu zástupce do jmenovacího výboru Generální konference.

2. Tajemník kazatského oddělení Generální konference br. Fearing dává rady těm, kteří mají vést sobotní konferenční bohoslužbu a na obrázku dole se místopředseda br. Beach s nimi před odchodem na pódium modlí. V první řadě čtvrtý zprava je předseda Generální konference br. Pierson.

O padesátém druhém zasedání Generální konference církve adventistů s. d., které se konalo ve dnech 10.—19. července 1975 ve Vídni, můžeme bez nadsázky říci, že bylo pozoruhodné a vskutku historické. Vždyť to bylo po 112 letech existence Generální konference (byla založena roku 1863) první zasedání, jehož dějištěm nebyly Spojené státy americké, ale Evropa. A bylo to také první zasedání, ke kterému se delegáti nesešli po čtyřletém období, jak bylo od roku 1905 zvykem, ale po pěti letech.

Vídeňská konference byla důkazem, že se plní znamení Kristova druhého příchodu, o němž nám ve svém evangeliu podal zprávu Matouš (24, 14): „A bude kázáno toto evangelium království po všem světě, na svědectví všem národům...“ Delegáti, kteří do Vídně přijeli ze 193 zemí, zastupovali více než dva a půl miliónu pokřtěných adventistů s. d., kteří jsou na celém světě členy v 17 844 sborech.

Naše čtenáře bude jistě zajímat, jak jsou vybíráni jednotliví delegáti pro Generální kon-

ferenci a jak zasedání tohoto nejvyššího orgánu církve probíhá. Pokusím se proto podat stručný přehled těchto skutečností. Nejprve tedy otázka volby a výběru delegátů, kteří při každé konferenci tvoří dvě skupiny.

Jednak jsou to delegáti, kteří mají označení „at large“. Ti se stávají delegáty z titulu své funkce. Jsou to především členové výboru Generální konference, dále členové výborů jednotlivých světových oddělení a potom ti, kteří jsou výborem Generální konference doporučení, protože zastupují hlavní církevní instituce nebo všeobecné zájmy církve. Počet delegátů „at large“ nesmí překročit 25 procent celkového počtu delegátů.

Dále jsou to „régální delegáti“ (nosí označení „regular delegate“). Ti zastupují jednotlivé země, sdružení a misijní území.

Bezprostředně před vlastním zasedáním Generální konference se konalo celosvětové kazatské shromáždění, o němž jsme přinesli v minulém čísle stručnou zprávu. Konferenční jednání bylo slavnostně zahájeno večer ve čtvrtek 10. července 1975. V zahajovacích a uvítacích projevech se vystřídali předseda Euroafrického oddělení Generální konference br. C. L. Powers, předseda církve v Rakousku br. O. Uebersax a předseda Generální konference br. R. H. Pierson. Při této příležitosti byly též přečteny pozdravné dopisy, které Generální konferenci poslali rakouský státní prezident a dále pak tajemník OSN Kurt Waldheim.

Při zprávě o zahájení Generální konference nemohu nezapomenout vystoupení našeho čs. pěveckého sboru, který při této příležitosti zazpíval dvě písně. Při sestavování programu vycházeli pořadatelé ze skutečnosti, že na vídeňském evropském kongresu v roce 1967 a také na kongresu mládeže v Curychu v roce 1969 byl čs. sbor nejlepší, a proto i nyní ho vybrali pro slavnostní zahájení. A můžeme bez nadsázky přiznat, že zpěváci ani nyní nezklamali. Zvláště Smetanovo Věno strhlo tisíce přítomných k bouřlivému potlesku.

Při slavnostním zahajovacím večeru zazněl však v hale ještě jednou mohutný potlesk. A ten to druhý byl ještě bouřlivější než ten, který patřil našim zpěvákům. Bylo to při příchodu a přivítání sedmičlenné delegace ze SSSR.

Všechny další dny — kromě sobot — měly v podstatě stejný program. Byly to pracovní dny. Každý den se začínalo v 7.45 hodin. Po hodinové biblické studii se pak denně střídali odpovědní činovníci z jednotlivých oddělení a institucí Generální konference, kteří podávali zprávy za uplynulý pracovní období, pak to byla práce v řadě výborů, do nichž byly delegáti rozděleni. Po odpolední přestávce následovaly znovu zprávy z oddělení, výbory a každý den samozřejmě delegáti hlasovali o dílech návrhů, které jednotlivé pracovní výbory postupně předkládaly.

Protože je nemožné podat zde úplnou zprávu o výsledku voleb činovníků Generální konference a našeho Euroafrického oddělení, uvedu alespoň několik jmen,

která budou naše čtenáře zajímat. Předsedou Generální konference zůstává pro další období br. R. H. Pierson, který je i nám dobře známý ze svých dvou návštěv v ČSSR. Do čela Euroafrického oddělení byl na místo br. Powere zvolen br. Edwin Ludescher. Je rakouské národnosti a v poslední době byl misionářem v rovníkové Africe. Tajemníkem zůstává br. dr. J. Zürcher. Do funkce územního tajemníka byl opět zvolen předseda církve v ČSSR br. O. Sládek.

Večerní programy patřily jednotlivým světovým oddělením Generální konference. V nich jejich představitelé podávali zprávy z různých částí světa.

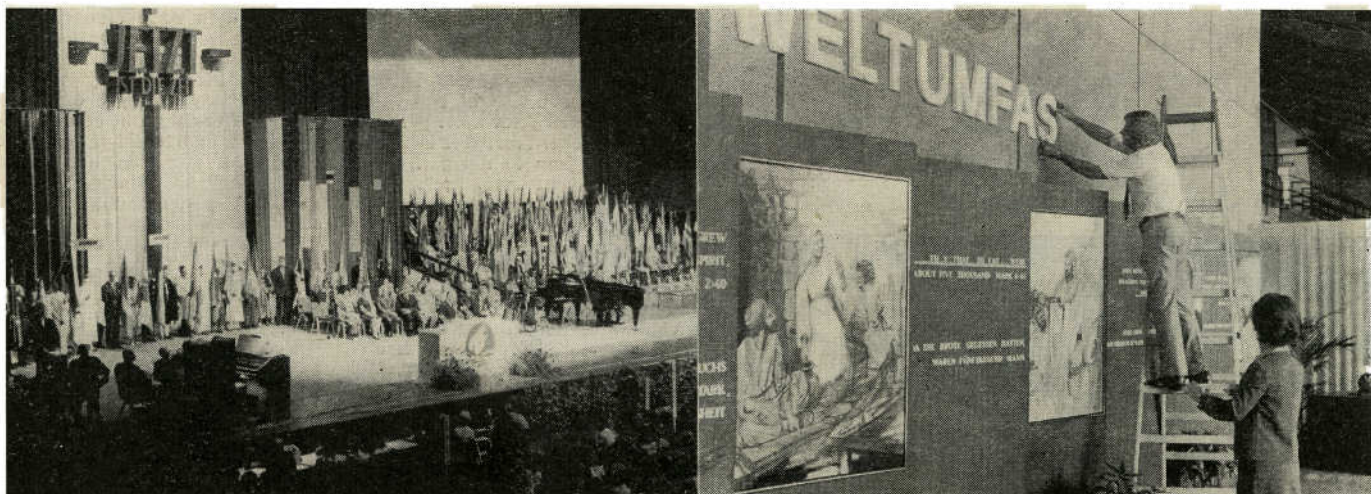
Nikdo z účastníků konference nezapomene na tradiční „pochod národů“, který vyplnil první sobotní odpoledne. Při něm za zvuků hudby a pod svými vlajkami pochodovali zástupci všech 193 národů do haly, v záři reflektorů prošli jejím středem a vešli na pódium. Kromě vlajky nesli i tabulku s názvem své země a datem, kdy v ní adventní dílo začalo psát své dějiny. Je nemožné popsat slovy pestrost barev, kterou vytvořily národní kroje — mnohé z nich pro nás Evropany exotické — a vlajky jednotlivých národů. Nechyběly mezi nimi ani vlajky všech socialistických zemí, protože delegáti ze všech těchto zemí byli na konferenci zastoupeni.

Při tomto „pochodu národů“ jsem si znovu připomenul slova, která v zahajovacím prosluvu řekl předseda br. Pierson, když vyslovil radost nad skutečností, že toto zasedání se koná mimo USA. „Církev adventistů není americká církev, ale světová“, prohlásil br. Pierson, a pokračoval: „Ti, kteří žijí a slouží na Nové Guineji, ve Švédsku, v Seirra Leoně nebo kdekoliv jinde, tvoří stejnou část církve jako ti, kteří žijí a slouží ve Washingtonu, Los Angeles nebo Miami... Jsme mezinárodní církví, což dokazuje skutečnost, že 80 procent všech adventistů s. d. žije na celém světě — mimo území USA.“

A jestliže cituji z jeho úvodního projevu, pak nemohu nezapomenout další slova, která adresoval při této příležitosti na adresu nás všech, kteří jsme zastupovali církve v socialistických zemích. R. H. Pierson řekl: „Rád vyjadřuji i svoji osobní radost nad skutečností, že je mezi námi tak mnoho zástupců a věřících ze socialistických států. Měl jsem tu přednost i potěšení navštívit většinu z nich a vidět jsem také i život církve v těchto zemích. Bůh jim bohatě žehná.“ A potom se obrátil ke všem delegátům ze socialistických zemí a pokračoval: „Srdečně vás mezi sebou vítáme. Vaše rady i vaše spolupráce nám jistě budou ku požitku.“ Konference se konala pod heslem, jež bylo vzato ze 2 Kor 6, 2: „Nyní je čas příhodný, nyní je den spásy.“ A znak konference připomínal, čeho je v této době církvi nejvíce potřeba. Symbol ohně, holubice a vody ukazuje na znovuzrození z vody a Ducha.

Nezapomeňme na to ani nyní — po konferenci!

J. DREJNAR

GENERÁLNÍ KONFERENCE

VÍDEŇ 1975

1. Pohled na pódium po skončení pochodu národů. Vpravo sedí pod vlajkami svých zemí zástupci 193 národů.
2. Americký malíř br. Bill Read s manželkou dokončují před zahájením konference úpravu vstupní haly.
3. Populární pěvecká skupina černochů z Anglie.
4. Pohled na část vstupní haly, v níž byla umístěna výstava přibližující všechna odvětví práce církve adventistů s. d.
5. Skupina delegátů z Mexika.
6. Mezi časopisy z celého světa byl středem zájmu i náš časopis Znamení doby.
7. Několik záběrů z pochodu národů.
8. Hospodář ÚR z ČSSR br. Kubečka navázal nové přátelství.